

Msgr. Alojz Šuštar postal nadškof ljubljanski

LJUBLJANA, Slov. — Papež Janez Pavel II. je imenoval za novega škofa ljubljanske nadškofije 60 let starega, mednarodno priznanega msgr. Alojza Šustarja. Pred tremi leti je stopil v pokoj dosedanjega nadškofa Jožefa Pogacnika zato, ker je dopolnil 75 let starosti.

V Kabulu so pokoli šitijskih upornikov; množične arelacije

KABUL, Afg. — Po nedavnih izgredih v glavnem mestu Afganistana, v katerih je umrlo več sto ljudi, so podvezli sovjetski poveljniki in njihovi afganistanski pomočniki stroge ukrepe, da bi strle upor. Proglasili so izredno stanje in prepovedali vsa javna srečanja več kot treh ljudi. Ob osmih zvečer morajo biti vsi prebivalci Kabula doma razen tistih, ki imajo posebne propustnice. Sovjetski tanki in oklopna vozila stojijo ob vseh važnih križiščih in nadzorujejo promet.

V zadnjih dnevih so v Kabulu organizirali posebno "ljudsko milico", ki jo sestavljajo mladi člani komunistične stranke "Khalq". Po začetku policijske ure ob 8. zvečer, gredo skupine teh ljudi od hiše do hiše in iščejo "protirevolucionarne elemente". Več osumljencev aretirajo in odvedejo v zloglasni zapor Pul-i-Carki, druge pa pobijejo takoj.

Posebno iskani v tej čisti, ki so pripadniki muslimanske šitijske verske sekte. Karmalovi privrženci namreč menijo, da so bili prav šiti odgovorni za nedavne izgrede v Kabulu predvsem zato, ker so najbolj organizirani med vsemi prebivalci mesta. Obenem so šiti manjšina v Kabulu in z racijo proti njim skuša Karmalova vlada povzročiti razdor med njenimi nasprotniki.

Voditelj posebne ljudske milice je Karmalov namestnik Asadula Sarwari, ki ga imajo tuji opazovalci afganistanskih razmer za drugo osebo v vladi.

Uporniki, ki delujejo v bližini mesta Jalalabad, poročajo o hudi bitki med njimi in sovjetskimi enotami na Jalalabadske letališče. Sovjeti so menda prevažali močno enoto v Jalalabad preko zračnega mosta, uporniki so jo pa pričakali in napadli, ko so se izkrcali sovjetski vojniki iz helikopterjev. Gverilci trdijo, da so ubili štiri sovjetske častnike, ujeli pa 11 afganistanskih oficirjev. Te vesti so nepotrjene.

Najnovejša poročila iz Kabula govorijo o novi, siloviti sovjetski ofenzivi proti upornikom v južnem delu države. Sovjeti baje uporabljajo veliko število helikopterjev in bombnikov ter neusmiljeno bombardirajo vasi na tem območju.

Sen. Edward Kennedy stavlja svoje upe na državo Illinois

CHICAGO, Ill. — V štirih zveznih državah, v katerih so imeli doslej primarne volitve ene ali druge vrste, je predsednik Carter premagal sen. Edwarda M. Kennedyja. Prvi Kennedyjev poraz je bil v Iowi, sledili pa so Maine, Minnesota in New Hampshire. Izgubi v Maine in v New Hampshire sta bili posebno nevarni Kennedyjevi kandidaturi, ker je doma v Novi Angliji. Potegoval se je za zmago na domačih tleh, pa vseeno izgubil proti Carterju. Čeprav nekateri analitiki menijo, da Kennedy nima več nobene resne možnosti, da bi prehitel predsednika v srčih demokratičnih volivcev, tega sam Kennedy ne verjame. Pričakuje zmago v svoji domači državi Massachusetts. Tudi Carterjevi svetovalki priznavajo, da v tej državi ima veliko prednost sen. Kennedy.

Bolj važno za oba kandidata bodo primarne volitve v državi Illinois. Ako bi predsednik zopet zmagal, soglašajo skoraj tudi vsi opazovalci predvolivne tekme, bi moral Kennedy pozabiti na letošnje svoje zmago.

Kennedy je že prišel v Illinois, kjer ga je sprejela čikaška županja Jane Byrne, ki ga podpira proti Carterju. Gasilci v Chicagu pa še strajkajo in so posebno razjarjeni nad županjo Byrne. Zaradi tega so tudi zmerjali sen. Kennedyja, ko je le-ta prišel na večerjo, ki so jo priredili čikaški demokrati v hotelu Conrad Hilton.

Med svojim govorom je Kennedy opazil, da je bolj vroče na pločniku pred hotelom, kjer se je zbralo okoli 500 glasnih in jeznih gasilcev, kakor v hotelski dvorani.

V Chicagu menijo, da se nahaja Kennedyjeva kampanja v resnih težavah.

VREME

Pretežno sončno danes z najvišjo temperaturo okoli 30 F. Jutri pretežno oblačno z možnostjo dežja popoldne in zvečer. Najvišja temperatura v torek okoli 33 F.

Novi grobovi

Anton Urankar
Preteklo soboto je na svojem domu na 487 Richmond Road umrl 90 let stari Anton Urankar, rojen v Smartnu v Tuhinju pri Kamniku, Slovenija, od koder je prišel v ZDA leta 1912, mož Agnes, roj. Zupancic, oče Anne Lukek in dr. Albina (Geneva, O.), 4-krat stari oče, 1-krat prastari oče, brat pok. Johna, Franka, Andrewa, Maxa in Mary Kochevar, zaposlen kot tesar do svoje upokojitve pred 20 leti. Pokojnik je bil član ADZ št. 40, The Maccabees ter Unije tesarjev št. 105. Pogreb bo iz Železovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. jutri, v torek, ob 11. dop., nato na pokopališče Knollwood. Na mrtvaškem odru bo danes popoldne od 2. do 5. in zvečer od 7. do 9. Družina bo hvaležna za darove Slovenskemu domu za ostarele na Neff Rd. v pokojnikov spomin.

Anton Cizel
Preteklo soboto zvečer je v Mt. Sinai bolnišnici po krajši bolezni umrl 54 let stari Anton Cizel, mož Glorie, oče Marijo, Antona, Jole in Judy, sin Mary, roj. Grdanc in pok. Antona, brat Frances, veteran druge svetovne vojne, član ADZ št. 1. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebnega zavoda na E. 62 St. v sredo, 5. marca, v cerkev sv. Vida ob 10. nato na Kalvarijo. Na mrtvaškem odru bo jutri, v torek, od 2. do 9. zvečer.

Zadnje vesti

• Ljubljana, Slov. — Najnovejša poročila o zdravstvenem stanju Josipa Tita pravijo, da njegovo srce peša in da leži v globoki nezavesti. Tito se nahaja v ljubljanskem Kliničnem centru že 52 dni. Ni nobenega upanja za njegovo okrevanje.

• Boston, Mass. — Jutri bodo primarne volitve v tej državi, v kateri je doma sen. Edward Kennedy. Javna povpraševanja kažejo, da bo Kennedy zmagal nad predsednikom Carterjem, a ne s preveliko večino. Med republikanci menda vodi Ronald Reagan.

• New York, N.Y. — Ameriški predstavnik v varnostnem svetu ZN je glasoval za resolucijo, ki nasprotuje politiki izraelske vlade o naseljevanju Judov na zasedenem področju levega brega Jordana. Izraelci so ogorčeni.

• Ukiah, Kal. — V tem mestu so policaji našli 14-letnega fanta, ki je bil pogrešan 7 let. Fant je bil ugrabljen 4. decembra 1972 v kalifornijskem mestu Mercedu, kakih 200 milj južno od Ukiah. Fantovi starši Delbert in Kay Stayner so mislili, da je njun sin Steven že dalj časa mrt. Ugrabitelja Kennetha Parnella so zaprli.

Pogajanja se začela med kolumbijsko vlado in gverilci

BOGOTA, Kol. — Sele potem, ko so gverilci, ki so zasedli poslaništvo Dominikanske republike v tem mestu in s tem ujeli 60 talcev — 20 so jih že izpustili — grozili, da bodo ubili dva veleposlanika talca, je pristala kolumbijska vlada na pogajanja z uporniki. Kot kaže, bodo pogajanja trajala dalj časa.

Točno število pripadnikov gverilske skupine "Gibanje M-19", ki so sodelovali pri napadu na poslaništvo, še ni znano, domnevajo pa, da jih je bilo okoli 30. Med napadom je en gverilec izgubil življenje, rajnenih pa je bilo 7 policajev in talcev.

Med zajetimi talci je tudi ameriški veleposlanik Diego C. Asencio, ki je sicer španskega rodu. Rojen je bil v Španiji leta 1931, kot otrok se je preselil v ZDA skupaj s starši.

V Bogoti ugibajo, da so bili pravočasno obveščeni o zasedbi poslaništva diplomati iz komunističnih držav. Očividci trdijo, da je šofer sovjetskega veleposlaništva, ki je bil na sprejemu v poslaništvu, obvestil šoferje drugih komunističnih diplomatov, naj poberejo svoje diplomate in zapustijo poslaništvo. Kmalu nato je skupina gverilcev zasedla poslaništvo. Med talci ni nobenega komunističnega diplomata.

Gverilci še vedno zahtevajo izpustitev 311 političnih zapornikov, 50 milijonov dolarjev v gotovini ter varen odhod iz Kolumbije.

vanju Judov na zasedenem področju levega brega Jordana. Izraelci so ogorčeni.

• Ukiah, Kal. — V tem mestu so policaji našli 14-letnega fanta, ki je bil pogrešan 7 let. Fant je bil ugrabljen 4. decembra 1972 v kalifornijskem mestu Mercedu, kakih 200 milj južno od Ukiah. Fantovi starši Delbert in Kay Stayner so mislili, da je njun sin Steven že dalj časa mrt. Ugrabitelja Kennetha Parnella so zaprli.

V Jugoslaviji se začenjajo grmaditi notranje težave

poplavam pred nekaj dnevi. Slaba žetev pšenice terja zvišan uvoz žita za kruh. Predlogi za družbeni načrt in obračun za 1980 dajejo vtis, da tudi drugo leto ni čakati zmanjšanja izgube pri plačnem obračunu in pri inflaciji.

Doslejšnji ukrepi za gospodarsko uralitev so prinesli, kot uradno priznavajo, malo uspeha. Niti ustavitve cen v avgustu se ljudje ne drže. Če ima ta kakšen uspeh, potem ima le tega, da zaradi nje zmanjkuje osnovnih sredstev vsakodnevnih porabe. Mnoge cene so slej ko prej očitno prenižke, da bi zagotavljale zadostno ponudbo.

Nejevolja nad "sovražnimi elementi", ki naj bi sedaj skušali izrabiti še gospodarske težave, bdi v najvišjem vodstvu že lep čas. Sedaj pri-

NAČRT O NEVTRALIZACIJI AFGANISTANA; ANGLEŠKI PREDLOG MOŽNA REŠITEV

LONDON, Vel. Brit. — Angleška vlada je pripravila načrt o možni nevtralizaciji Afganistana in ga izročila sovjetskemu veleposlaniku v Veliki Britaniji Nikolaju Lunkovu. Lunkov se je pogovarjal o tem načrtu z dvema vodilnima uradnikoma angleškega zunanjega ministrstva, ni pa rekel nič o stališču sovjetske vlade glede tega predloga.

Vse podrobnosti angleškega načrta, ki ga podpirajo angleški zavezniki v Evropi, niso znane, predvidevajo pa umik sovjetskih enot iz Afganistana. V zameno bi Sovjeti obljubili, da bi postal Afganistan nevtralna država, nekako podobna Avstriji po podpisu državne pogodbe leta 1955. Bodoči odnosi med ZSSR in Afganistanom naj bi bili slični tistim, ki obstajajo sedaj med Finsko in Sovjetsko zvezo.

Dobro obveščeni angleški viri predlagajo dva pristojna mesta, na katerih bi lahko obravnavali načrt: zasedanje generalne skupščine Združenih narodov ali posebna konferenca o afganski krizi. Na taki konferenci naj bi sodelovali: ZDA, Francija, ZSSR, Anglija, Kitajska, Afganistan, Iran, Pakistan in Indija.

Predstavniki angleške vlade priznavajo, da prvi znaki, ki prihajajo iz Moskve, niso ugodni. Kljub temu se je odločila angleška ministrska predsednica Margaret Thatcher, vztrajati pri svojih prizadevanjih, najti pot, potom katere bi bilo mogoče napraviti konec ne samo krizi v Afganistanu, ampak tudi globoki razprtiji v odnosih med obema velesilama.

Izjave raznih vodilnih članov Carterjeve administracije vzbujajo vtis, da bi ZDA podprle nevtralizacijo Afganistana, ampak le pod pogojem, da bi bila "nevtralizacija" resnična in ne le navidezna značaja. Tajnik za zunanje zadeve Cyrus R. Vance se je sestel s sovjet-

skim veleposlanikom Anatolijem Dobrininom za približno pol ure, predstavniki tajništva so pa povedali novinarjem, da Dobrinin ni rekel nič posebnega glede afganske krize.

Namigi iz Moskve?

Angleški in drugi poznavalci sovjetskih političnih razmer pravijo, da je možno opaziti nekatere dvoumne namige v izjavah sovjetskih predstavnikov kot nameren znak, da hoče Sovjetija le končati afgansko zadevo. Glavna skrb sovjetskih voditeljev naj bi bila, da ne bi bili prisiljeni pristati na rešitev, ki bi jo lahko označili na Zahodu kot poraz ZSSR.

Med temi namigi je izjava Leonida Brežnjeva, da bi Sovjeti zapustili Afganistan, ako bi ZDA prenehale z vmešavanjem v tej državi. Vodilni ameriški industrialec Armand Hammer, ki je naklonjen ZSSR in ki mu v Moskvi zaupajo, je rekel, da mu je Brežnjev osebno povedal, da je zunanji minister Andrej Gromiko pripravljen za srečanje s Cyrusom Vancem. Na srečanju naj bi se razgovarjala državnik o nevtralizaciji Afganistana. Tretji namig je pa bil članek v nekem londonskem časopisu, ki ga je napisal znani sovjetski novinar Viktor Louis. Louis ima baje tesne stike s sovjetskimi voditelji in s tajno policijo. V članku je Louis poročal, da v Moskvi želijo skorajšen konec afganske krize in da so pripravljeni na pogajanja v ta namen.

V Washingtonu menijo, da se bosta srečala Vance in Gromiko v Beogradu, na pogrebu Josipa Tita. Nobenega dvoma ni, da se bosta ta dva udeležila pogreba. Možno je tudi, da bo vodil uradno ameriško delegacijo podpredsednik Walter Mondale.

Najnovejše izjave sovjetskih časopisov trdijo, da so predlagani načrti o nevtralizaciji Afganistana zarota zahodnih držav.

ZDA postajajo vedno bolj odvisne od nafte iz Perzijskega zaliva

WASHINGTON, D.C. — Podtajnik v tajništvu za energetiko John Sawhill je priznal, da postajajo ZDA vedno bolj odvisne od nafte, ki jo uvažajo iz držav vzdolž Perzijskega zaliva. Odvisnost ZDA od te nafte se bo tudi znatno povečala do leta 1985, je rekel nadalje, predvsem zato, ker se bo zmanjšala količina nafte, ki jo črpajo v ZDA.

Sawhillove pesimistične besede so razburile senatorje, člane odbora, pred katerim je pričal. Sen. Frank Church je namreč vzkliknil, da je izjava pretresljiva. "To pomeni," je rekel Church, "da vsa naša prizadevanja ne bodo preprečila skrčenja domače naftne industrije."

Sawhill je rekel, da je toreš. V ZDA so naftne družbe

Iz Clevelanda in okolice

Jadranov koncert—

Pevski zbor Jadran priredi koncert in razstavo v nedeljo, 9. marca, ob 3.30 popoldne v SDD na Waterloo Road. Po koncertu ples in zabava. Igra o r k e s t e r Markic-Zagger. — Vstopnice se dobe pri članih zbora in Tony's Polka Village na E. 185 St. Cena: \$4, samo za ples \$2.

Iz sončne Floride—

Stanley in Molly Frank ter Tony in Jean Segal (Wadsworth, O.) pošiljajo lep pozdrav našim bralcem iz sončne Floride.

Seja—

Podružnica št. 14 Slovenske ženske zveze ima svojo sejo jutri, v torek, ob 7. zvečer v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

Dobitniki—

Pri žrebanju St. Clair Business Association, ki je bilo 27. februarja, so bili izbrani za darila sledeči: prvo \$300 je dobil G. Berg, po \$25: Bruno Muzzolini in Louise Vovko, po \$15: Tom Konkaly, F. Steixner, Jerry Skelin, Maple Lanes in Stan J. Erzen, po \$10: Rose Poprik, M. Fedorka, Jim Newrones, Jo Mohorcic, Stan Mezik in A. Balasevicius. Posebno prodajalčevu nagrado sta dobila \$25 J. C. Tavern in \$15 John Krane.

Tiskovnemu skladu—

Rev. Emil Hodnik, Abbotsford, Wis. je daroval \$22 v tiskovni sklad AD. C. g. Hodniku se prirčno zahvaljuje mo!

Jugoslovanski konzul priredil sprejem v spomin E. Kardelja

CLEVELAND, O. — Vodilni ljubljanski časopis "Delo" je priobčil članek poročevalne agencije Tanjug iz Clevelanda, v katerem je navedeno, da je jugoslovanski konzul v Clevelandu Stane Lenardič priredil "komemorativno srečanje" ob 70-letnici rojstva Edvarda Kardelja. O tem srečanju ni bilo nič objavljenega v clevelandskih časopisih in tudi Ameriška Domovina ni vedela nič o tem, dokler ni "Delo" to novico prineslo v Cleveland.

Članek ni obširen, navaja pa, da "so se zbrali naši izseljenci v ZDA, zlasti tisti, ki so doma iz SR Slovenije". Razen generalnega konzula Lenardiča samega članek ne omenja, kateri posamezniki so se udeležili komemoracije, niti katere organizacije so bile zastopane.

Zadnji odstavek članka se glasi takole: "O dediščini, ki jo je Edvard Kardelj zapustil jugoslovanskim narodom in narodnostim, je govoril generalni konzul Stane Lenardič in poudaril, da je bil Kardelj tesen sodelavec predsednika SFRJ Josipa Broza Tita pri oblikovanju prihodnosti samoupravnih, socialističnih in neuvrščenih Jugoslavije. Jugoslovanski izseljenci so prek generalnega konzula Zeleni želeli predsedniku Titu, da ozdravi."

že našle in izčrpale največja in najbolj dosegljiva nahajališča nafte in zaradi tega ni mogoče pričakovati povečanja domače proizvodnje.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 ST. CLAIR AVE. — 431-0628 — Cleveland, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (ISSN 0164-680X)

James V. Debevec — Owner, Publisher
Dr. Rudolph M. Susel — EditorPublished Mon., Wed., Fri., except holidays and 1st 2 weeks
in July

NAROČNINA:

Združene države:

\$28.00 na leto; \$14.00 za pol leta; \$8.00 za 3 mesece

Kanada in dežele izven Združenih držav:

\$40.00 na leto; \$25.00 za pol leta; \$15.00 za 3 mesece

Petkova izdaja: \$10.00 na leto; Kanada in dežele izven

Združenih držav: \$15.00 na leto.

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$28.00 per year; \$14.00 for 6 months; \$8.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$40.00 per year; \$25.00 for 6 months; \$15.00 for three months

Fridays only: \$10 per year—Canada and Foreign: \$15 a year

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio

No. 26 Monday, March 3, 1980

Stvarnost Slovencev v Italiji

III.

S podpisom Osimskih sporazumov so bili postavljeni pogoji, da se stanje naše skupnosti izboljša.

Ze ob podpisu smo izrekli pripombe in pomisleke predvsem glede gospodarskega dela, ki predvideva med drugimi tudi namestitve industrijske cone na Krasu. Danes lahko tako stališče samo zaostrimo, saj se je jasno pokazalo, da se hoče izvajati izključno gospodarski del spoznava. Ne opažamo nobene resnejše volje, da bi tudi stali deli sporazuma, mislimo pri tem predvsem na 8. člen, zadobili konkretnije oblike.

Tako enostransko upravljanje je nesprejemljivo. So podpisnici, kot sta takrat slovenske izjavi, naj izvajata sporazum globalno in to ob upoštevanju zahtev in predlogov za take spremembe, ki so se izkazali za nujne in neodložljive, predvsem za krajevno prebivalstvo. Drugače na ubikacija industrijske cone bi gotovo rodila zaželeno sadove in ne bi prizadela slovenskih področij.

Nočemo se pri tem postavljati na stališča, ki so nasprotna gospodarskemu in socialnemu razvoju, toda v nobenem primeru ne smemo dovoliti, da bi se ti procesi odvijali na izključno škodo in breme naše narodne skupnosti.

V političnih in gospodarskih krogih se vedno glasneje slišijo predlogi, da bi industrijsko cono na Krasu ali vsaj del te cone, prenesli na Goriško in sicer v sovodenjsko občino, točneje ob Rupih. Taki predlogi so nesprejemljivi iz istih razlogov kot je nesprejemljiva ubikacija na tržaškem Krasu, saj bi pomenili še dodatno spreminjanje področja, ki je že itak zelo prizadeto.

Glede kraških rezervatov smo mnenja, da znajo Kras najbolje ohraniti domačini sami, in da niso potrebni taki zakonski ukrepi, ki bi lastnikom in domačinom onemogočili celo dostop do lastne zemlje.

Tudi boj za uveljavitev slovenskega jezika ne beleži nobenih vidnejših uspehov. Zahteve v izvoljenih organih od dežele do občin, od korekcijev do gorskih skupnosti so bile odbite ali pa čakajo, da bodo prišle na dnevni red.

Tudi v tistih organih, kot so npr. rajonski sveti, kjer je po pravilniku dana možnost slovenskim svetovalcem, da se izražajo v materinernem jeziku, se to ne izvaja, ker občinske uprave ne poskrbijo za osebe, ki bi opravljalo prevajalno službo in bi poskrbelo za

dvojezično poslovanje rajonskih svetov.

Zadnja protislovenska gonja je bila v prvi vrsti usmerjena proti rabi slovenskega jezika. Tako imenovani "bilingvizem" je vznemiril duhove in razpihal protislovenske izpade. Tudi večina napisov po zidovih je te vsebine. Pobudniki teh podvigov so zlasti računali na neinformiranost velike večine italijanskega prebivalstva o naših resničnih zahtevah in so v tem tudi uspeli.

Nikdar nismo hoteli vsiljevati slovenščine Italijanom, smo pa zase zahtevali in zahtevamo, da jo lahko uporabljamo v javnosti. S tem nečemo nobenih privilegijev, pač pa samo uveljavitev pravice do izražanja v lastnem jeziku.

V ta okvir sodi tudi poučevanje slovenščine v Ukvah in slovenski vrtec v Miljah. Tudi v pokrajini Videm se je okrog tega vprašanja dvignilo veliko prahu. Povod za to je dala anketa, ki jo je izvedla rimska komisija in ki so jo nekatere stranke, predvsem DC usmerile v lastne interese.

Ko smo v decembru 1974 ustanovili SSO, smo to storili predvsem zato, da bi našim društvom in organizacijam dali nek širši deželni okvir, ki naj bi bolje ustrezal organizacijskim in političnim potrebam. Izbira je bila vsekakor pravilna.

Ko postavljamo naše zahteve globalno, moramo imeti tudi organizacijske strukture, ki delujejo na deželni ravni in ki vsklajajo delo organizacij in ustanov, ki so teritorialno omejenega značaja.

Deželna uprava zadobiva vedno več pristojnosti in je naš naravni sobesednik. Glede naših zahtev in globalnega zakona v prvi vrsti, bo to v Rimu odobrili to, kar bodo v naši deželi predlagali.

Treba je torej, da okrepi-mo SSO, da bo lahko kos položaju in da se bo lahko enakovredno predstavila z drugimi partnerji v skupnih pobudah za doseg globalne zaštite.

H.

ISKRICE

Govorništvu je umetnost varanja in laskanja.

—Montaigne

Ena najusodnejših zmot je, če spretni govorniki mislijo, da so prav tako spretni politiki.

—Sigmund Graff

Kadar govornikom manjka globine, gredo v širino.

—Montesquieu

Beseda iz naroda...

Droblinice, sladke in žaltave...

CLEVELAND, O. — V zadnjih dveh dopisih sem bil malo bojevit in so bile droblinice že tudi malo vroče, ne samo žaltave. Izživan sem bil in primorán še spoprijeti s koroskim "rdečim tovarišem".

Iz tistega pisanja lahko vsak razvidi, v kako težavnem položaju Mohorjeva družba deluje. Izdajanje njihovih knjig — mesečnika Naša luč, — pa vzdrževanje in vzgoja mladine v svojih domovih, to gre rdečim trdo za nohte. Rdeči izrabijo vsako najmanjšo priliko v to, da bi družbi obstoj onemogočili.

Pokojni naš veliki škof Gregorij Rožman je ob neki priliki rekel takole: "Prav to, da me brezbožni komunisti blatijo, me potrjuje, da sem na pravi poti, — bilo pa bi narobe z menoj, če bi me komunisti hvalili!"

Prav tako pravilo naj velja tistim (redkim), ki v delovanje Mohorjeve družbe morda malo dvomijo. Dokler ji bodo komunisti stregli po življenju, je to dober znak, da Mohorjeva družba častno vrši svoje poslanstvo.

Pri nas v Collinwoodu, pod zvonom Marije Vnebovzete, Slovenci živimo tako, kakor nam božja, cerkvena in sverna postava velevala. Seveda imamo svoj čas tudi ledeneste in podplate na čevljih ugaljene — pripeti se mlade-mo kakor staremu, da za temi ali onim oglom spodrsne in da rahlo pade, velikih padcev v smrdljive luže ne delamo, — to več delajo veliki gospodje na velikih položajih.

Pa lepo z letnim časom živimo. Tale čas ko tole pišem, moja žena sneg odmetava — poleti pa bo košnja in zalivanje. Za božične praznike pojemo 'Sveta noč', za Veliko noč pa 'Aleluja'. Le po njem odloku se poje aleluja ob vsakem času in za vse prilike.

Za god 'vseh norcev', zadnjo soboto pred pustom, smo imeli v Slovenskem narodnem domu na Holmes Ave. pod senco Lilije, veselo pustno zabavo. Veselja, da smo ga komaj použili.

Na pustni terek smo se ma-stili z ocvirkovkami — Dolenjci se držimo te naše stare 'mastne' navade!

Na pepelnico isredo smo bili že trezni. Obrisali smo si mastna usta in se v cerkvi lepo potuhnjeno pomikali do duhovna, ki nas je s pepelnatim palcem prekrizal, govoreč: "Spomni se človek, da si prah in da se boš v prah spremenil."

V postnem času smo. Nekateri jemljejo postni čas zelo resno, več molijo, se premagujejo in v dobrodelne namene darujejo, — mnogi le toliko, da ne prelamljajo postne postave in se vzdržijo večjih kozlarjev, — pa jih je le precej, ki se jih postni čas nič ne tiče. Jaz sam se postavljam v drugo skupino, žena me pa kar tišči v tretjo.

Na misijonsko kosilo vabim!

V šolski dvorani pri Sv. Vidu se bo to kosilo serviralo 16. marca od 11.30 do 1. ure popoldne. Kakor druga leta, bo tudi to leto na izbiro: piščanci ali goveja pečenka. Vstopnice za to kosilo se prodajajo po hišah člani MZA — verjetno se bodo dobile še na sam dan kosila v dvorani. Za rezervacije pa lahko kli-

čete po telefonu: F. Kuhel (881-5163), M. Lavriša (481-3768) in J. Prosen (486-2394). Menda ni cena pretirana, če vprašamo za kosilo \$4 za odrasle, za otroke samo \$2.

Pripraviti misijonsko kosilo — in onim, ki se povabilu odzovejo, ni to nikakršna zabava, — je le žrtev, zato jaz ne vidim razloga, da se ne bi tako kosilo pripravljalo v postnem času. Misijonska znamskarska akcija misli ravno nasprotno, — da je prav postni čas primeren za taka kosila in zato lepo vabi prijatelje misijonov, da se povabilu odzovejo.

Ce ni res, da je Jezus rekel: "Pojdite po vsem svetu in učite vse narode...", potem je vse to delo za misijone čisto brezpomembno. Ako pa je Jezus to rekel, in mi z duhovnikom vred v to verujemo, se pa nam včasih čudno zdi, ko naletimo na duhovna, ki delavcev pri delu za misijone niti z dobro besedo ne podpre. No, hvala Bogu, naš č.g. župnik Viktor Tome ima rad misijonarje, in rad pod streho sprejema misijonarje, — pa pri Sv. Vidu duhovni tudi pomagajo pri vsem naporu, ki ga laiki opravljajo v dobro misijonov.

Moja pohvala je manj kot zvonom Marije Vnebovzete, Slovenci živimo tako, kakor nam božja, cerkvena in sverna postava velevala. Seveda imamo svoj čas tudi ledeneste in podplate na čevljih ugaljene — pripeti se mlade-mo kakor staremu, da za temi ali onim oglom spodrsne in da rahlo pade, velikih padcev v smrdljive luže ne delamo, — to več delajo veliki gospodje na velikih položajih.

Ze v naprej vsem, ki se trudite, da bi to kosilo lepo uspelo, najlepša hvala! Zelimo, da se zdravi srečamo 16. marca v šolski obednici pri Sv. Vidu!

Za dobro voljo:

Žena je potožila sosed: 'Moj mož nič več doma dobro ne spi, odkar je v občinski odbor in hodi na občinske seje.'

Soseda zaskrbljeno: "Revež! Da si toliko žene k srcu za dobrobit občine?"

"Kaj še! Tam na občinskih sejah se do dobrega napiš!" J.P.

Zdaj — konce svoje štrene moram zvezati

NEW YORK, N.Y. — Včasih sem mislil, da zvičajnost poznajo samo živali in ljudje. Poprejšnji četrtek pa sem doživljal zvičajnost "brezmožganske" narave. Se v praveri zimskem času, ki je v tej zimi na Njujorskem skoraj brez snega, smo imeli pravi spomladanski dan s 60 stopinjami F.

In na ta dan tudi nisem vedel, kot nisem vedel, ali je zima ali pomlad, ali je res ali ni, ko mi je pošni uradnik izročal kup Ligne in moje pošte iz predala 32. Svež Ameriških Domovin je bilo med njo. Kar pravi čudež se mi je zdel, ko sem spoznal, da poštna uprava le ne pomeče vseh AD v koš in da se včasih le spomni, da mora v kote pogledati, kamor je nametala pošto tretjega in četrtega reda, med katero pada tudi naš slovenski list. Mi ga pa čakamo in čakamo. On pa leži tam v koteh in čaka na poštarsko milost in nemilost.

Kar dolgo sem bil v takšnem poštarskem čakanju zaradi AD in sem si dejal: No ja, zdaj pa se je nekje pretrgala nit moje zahtane štrene farno-srenjske kronike na Njujorskem. Nisem vedel, ali bi jo ali ne naprej odhantaval, ko mi jo je morda nekdo v koš vrget, in vse skupaj zares zmešal.

In na ta zimski pomladno-sončni dan, ko sem spet lah-

ko Ameriško Domovino prelistaval, saj jo je bilo po za-sluzi poštne uprave kar precej skupaj, sem spoznal, da je bila druga nit, ki sem jo potegnili iz svoje zahantane kronike — nit življenja.

Zares, o tem bi najraje pisal. Za našo slovensko narodno faro in srenjo na Njujorskem bi najraje pisal: Pri nas izdelujemo samo zibel in otroške jasli, mrtvaških trug mi ne poznamo več. Pa žalibog, ne morem tako pisati, kakor bi neizrečeno rad. Je pač tako, da je pri nas, kot je vsepovsod, truga prav tako življenjska kakor je zibelka, vendar smisel in teža življenja nam le leži v zibelki. Smisel smrti je samo v naši veri. Drugače pa jo lahko jemljemo samo za nesmisel, ki je bridka in boleča za marsikatero družino, pa tudi za marsikatero malo narodno skupnost, kot je naša na Njujorskem.

Ko sem za življenjsko nit vlekkel, sem iz lanske krstne knjige povlekel šest krstnih zapisov in tolažilnost, da jih je bilo več v srenjski knjigi. Iz mrliške knjige pa sem nabral vedno primerov smrti, ki pa niso vsi ne v farnem, še manj pa v srenjskem merilu.

Tako je na Njujorskem lani 17. januarja umrl Slovenec, Boris Pavlin, ki je prebival na 106 W. 69th Street. Nikdar se ni javil v našo cerkev in nikdar prišel v našo skupnost. Pred leti je imel gradbeno podjetje. V duši je ostal zaveden Slovenec, čeprav se je poročil z dekletom nemškega rodu.

Z njegovo ženo-vdovo sem nekajkrat govoril potem, ko sem proti koncu januarja dobil pismo od g. Antona Zaklaja iz Clevelanda. V njem me je prosil, da bi jaz pogledal ali povprašal, kaj je z Borisom Pavlinom, ko mu prvič ni pisal za Božič in ni odgovoril na njegovo božično vabilo. Borisa nisem več priklkal po telefonu. Na mnoge klice se mi je enkrat le javila njegova žena-vdova. To sem javil nazaj v Cleveland.

Zaklaj, kateremu je Boris pošiljal po naključju, ne da bi ga kdaj poznal, pakete v begunsko taborišče v Avstriji. Borisova hčerka je zdrav-nica-specialistka za srčna obo-lenja v Lennox bolnici v New Yorku, kjer je po srčnem napadu umrl bivši njujorski guverner in ameriški podpredsednik, milijonar in humanist Nelson Rockefeller. In takih 'slovenskih Borisov', za katere ne vemo in tudi morda ne bomo nikdar vedeli, ker svojega področja v tem pogledu ne preiščemo, je na Njujorskem verjetno še veliko.

Prav tako mi listi farne mrliške knjige prav nič ne pokažejo, da je na sveti večer lani ležal na mrtvaškem odru pogrebne žale v Glendale faran Mike Habjan in da so ga pokopali na Stefanovu. Sin ni nič javil v našo cerkev. Živi v New Jerseyu in je naš narodni skupnosti od-tujen, čeprav jo je zmerom dobro tolece po slovensko, kar se je v mladih letih naučil od očeta in matere. Srečaval sem ga lani v pomladnem času v Wyckoff bolnici v Ridgewoodu.

Ko je bil zadnji mesec življenja spet v bolnici, ker nisem mogel obiskavati, ker ga je dal sin v bolnico v svoji bližini. Vendar očetove smrti mi ni javil. Samo par našin žensk je zvedelo zanjo, in so ga šle kropit ter k pogrebnimaši. Pogrebna žala in cerkev sta bila v bližini njegovega doma.

In tako nam žive ter tako nam umirajo naši ljudje na Njujorskem, ne da bi o tem

kaj vedeli v slovenskem središču pri Sv. Cirilu na Osmi.

Nekaj od teh bom imeno-ma drugič nanizal na mrliško nit svoje zahtane štrene farno-srenjske kronike njujorskih Slovencev. Nanizal jih bom še pred prihodom naše novega župnika, očeta Roberta Mazovca, za katerega sem v nedeljo ujel, da je skupno s franciškanskim predstojnikom iz Ljubljane že na poti k nam. Po hudi napovedi naše dokončne smrti, z novim duhovnim pastirjem pojdimo v bogatejšo in poživljeno življenje slovenske skupnosti na Njujorskem.

Tone Osovnik

Zimsko pismo zavednega Slovence iz Minnesote

EMILY, Minn. — Dragi prijatelji! Ko sem danes obrnil koledar, sem se spomnil, da še nisem poravnal naročnine za Ameriško Domovino. Živim v Minnesoti, kjer včasih človeku tudi možgani zamrznejo. Letos sicer ta izgovor ne velja, ker imamo neverjetno lepo, milo zimo in tudi ne preveč snega. Hvala Bogu! Mogoče bomo le malo prihranili pri stroških ogrevanja hiš.

Bogu in upravi moramo biti hvaležni, da imamo Slovenci v ZDA vsaj en slovenski časopis "Ameriška Domovina". Ne prihaja preveč redno, pa to ni krivda vaše uprave, marveč neredne zažemarijene poštne uprave, kjer ni opravičila, pri tako visokem številu poštne službenec.

Skoda, da ljudje tu delajo, kar morajo in ne kar morejo. Pa pustimo to, ker se ne bomo spremenili. Pride pa le slovenski časopis v hišo, kjer še živi slovenska beseda, in je še ohranjen slovenski običaj, čeprav sredi velike materialistične države ZDA. Je pa zanimiva ta naša država. Od vseh strani sveta stegujejo roke proti Ameriki, za pomoč in celo osebno (človekoljubno) zavetje.

Kot se izlivajo reke v morje, tako tudi ljudje različnih narodnosti drve v to tujino, kjer jim ne bo več rojstna mati rezala kruh. Zaslužiti si ga bodo morali sami z lastnimi žulji, v potu svojega obraza. Čim bolj si priden in iznajdljiv ali celo drzen, več boš zaslužil. — Pa še na eno vprašanje naletim tako pogosto, da se človeku kar ne da več odgovarjati: "Zakaj si prišel v ZDA?" Ostal bom pri prvem odgovoru: "Prišel sem, da uživam svobodo, katere svet več ne pozna."

Kakor ladja, sredi morja ogrožena od velikih valov, je zdaj tudi Amerika. Bog vodi in razsvetli voditelje!

Prišli smo sem kot druga emigracija, zdaj pa grozi prihod tudi tretje emigracije. Sam Bog ve za bodočnost? Ostanimo zvesti slovenski besedi, čeprav človeške potrebe zahtevajo znanje angleščine; več znaš, več veljaš! Čitajmo Domovino, ki nam prinaša tukajšnje stanje in novice, pa tudi novice iz rojstne domovine. Ostanim pa zvesti Bogu, ki nas je izpeljal iz dežele preganjanja in trpljenja, kot je Mojzes izpeljal Izraelce preko Rdečega morja.

Zdaj pa še eno in to velja čitateljem Domovine: Ali bi ne bilo lepo in zanimivo, če bi se kdo oglasil z majhnim člankom v ta časopis, kaj dela in kako živi? Bodisi, da živi na severu, jugu, vzhodu ali zahodu ZDA. Na ta način bi zopet povežali svoje zveze, kot smo bili včasih povezani v trpljenju in pomanjkanju v taboriščih.

Ko so prišli prvi naseljenci,

so se porazgubili, utonili v tujini in to prav zaradi osamelosti. Vesel sem, ko slišim po desetih, dvajsetih ali celo tridesetih letih, da moj znanec še živi. Korajžo, kjerkoli si, oglasi se vsaj po Ameriški Domovini!

Lep pozdrav skrbni upravi Ameriške Domovine, pa tudi vsem znanec in prijateljem! Anton Strukelj

(Urednik: Prav rad bi objavjal pisma in dopise rojakov - narodnikov Ameriške Domovine, ki bivajo po raznih državah in deželah! Naj se bralci teh vrstic opogumijo in napišejo poročila o dogodkih v njihovih naselbinah. Posebno zanimivi so dopisi, v katerih posamezniki pišejo o svojih spominih na prošla leta, o osebnostih, ki so jih poznali in ki so prispevali k razvoju slovensko-ameriške in slovensko-kanadske skupnosti.

Kakšne so bile razmere npr. pred 30 ali 50 leti? Kakšne društvene prireditve so imeli Slovenci? Ali morda poznate koga iz preteklih let, ki je veliko prispeval Slovincem in je sedaj pozabljen? Podatki, objavljeni v Ameriški Domovini, postanejo neprecenljivi vir bodočim zgodovinarjem. Obenem pa nudi prijateljem našim sedanjim narodnikom in s tem bogatijo časopis. Torej, pišite!)

IZ NAŠIH VRST

Milwaukee, Wis. — Dragi g. urednik dr. Sušel! S priloženim denarnim nakazilom \$30 obnavljam naročnino Ameriške Domovine za nadaljnje leto (dva dolarja sta povrh).

Odveč bi bilo poudarjati, da mi Ameriška Domovina, ki že 30 let prihaja v našo hišo, zelo veliko pomeni, kakor vsakemu od nas pomeni dober prijatelj. Človek se pa čudi, da je med našimi rojaki še toliko takih, ki se za te vrste dobrin ne brigajo, ali iz nezavednosti in malomarnosti ali pa radi vsemogočnega dolarja, ki mora ostati v žepu. G. uredniku, sodelavcem in zvestim dopisnikom vse priznanje in pohvala. Pozdrav vsem!

France Rozina

(Zvestemu in zavednemu dopisniku g. Rozini se prav iskreno zahvaljujem za prijazne in spodbudne besede! R. M. Susel.)

St. Catherines, Ont. — Če-njeno uredništvo! Lepa hvala za obvestilo. Prilagam ček za enoletno naročnino, kar je več, je v podporo listu. Z Ameriško Domovino smo zelo zadovoljni, ker nam prinaša mnogo novic iz "starega kraja", važne svetovne novice in zanimive dopise rojakov iz slovenskih naselbin. Ameriški Domovini želim mnogo uspeha v bodoče in vse najlepše pozdravljam.

Joseph Petrič

Chardon, O. — Spoštovani pri Ameriški Domovini! Oprostite, ker sva malo zamudila! S pismom pošiljava \$30 in \$2 naj bosta dar listu. Z Domovino sva kar zadovoljna. Skoda le, da ne more izhajati vsak dan. Bojiva se, da še trikrat na teden bo preveč za vas. (Ur.: Nobenih načrtov nimamo, da bi skrajšali izdajanje na dvakrat tedensko.) Jože in Mary Krizman

Sheboygan, Wis. — Spoštovano uredništvo! Prilagam ček za \$31 za enoletno naročnino, \$3 so v podporo listu. Ameriško Domovino zelo rada čitam. Sprejmite najlepše pozdrave!

Anna Strmec

SLOVENCİ PRED EVROPO

Zgodovinarji sklepajo, da smo se Slovenci naselili v vzhodne Alpe takoj po letu 568, ko se Langobardi odselijo v Italijo. Toda zgodovinski vir, ki omenja Langobarde, ne pove ničesar o Slovencih. Langobardi pa tudi niso bivali prav v vzhodnih Alpah, ampak bolj na obrobju panonske nižine, zato jim ni bilo treba umakniti se, da bi s tem prepuštili ozemlje Slovincem in jim šele omogočili naselitev.

Mnoge druge raziskave dopuščajo verjetnost, da so bili Slovenci prvotni prebivalci alpskega območja. Tako množica krajevnih in še zlasti ledinskih, to je imen polj, hribov, gričev in širokega površja v Alpah. Imena, ki jih je mogoče slediti vse do Švice.

Stari spisi govorijo o predrimskih Venetih, ki so prebivali vsaj sedem sto let pred Kr. na tem predelu in v ravninah današnje Italije. Nato so prišli Kelti in osvojili omenjene predele, za njimi pa Rimljani. Toda ne Kelti ne Rimljani niso poselili grude, ampak so bivali po utrjenih krajih, kmečki živeli pa je živel svoje življenje naprej in ohranjal svojo govorico, v katero so počasi začele prehajati latinske besede in kot se zdi tudi mnoge venetske v latinščino.

Venetski jezik pa je bil blizu današnjemu slovenskemu, o čemer pričajo na tem območju, katerih pomen je jasen in smisel le v slovenščini. Ta imena se nahajajo, kot omenjeno, po vsem alpskem svetu, tja do Švice in Tirolske, kjer Slovenci po zgodovinskih ugotovitvah nikoli niso bivali. Seveda pa zgodovina ne upošteva predzgodovine.

Karantanska država

Karantanija z matičnim ozemljem na današnjem Koroskem pa je še vedno trd oreh, zakaj tudi o njenem nastanku nimamo zgodovinskih virov. Franc Jeza iz Trsta sodi, da je nastala ob prihodu skandinavskih Vandalov, ki so bili sledili Gotom v več naseljenih valih, zakaj zgodovinske omebe res govorijo o Slovencih tudi kot o Vandalih in Vendih ali Vindih. Nemci pa so do preteklega stoletja poznali Slovence le kot Vindišarje.

Na vsak način, pojav Karantanije bo treba še nadalje raziskovati, brez prisiljene panslovske obleke, brez legend o nekih "starih Slovanih", ki da so bili miroljubni, nebojeviti in so rajali pod lipami, močnejši, bojeviti sosedje pa da so si jih vedno lahko podvrgli in usunili.

Nemci o Slovencih

Nemci in nemščurji so izdelali vse mogoče "zgodovinske" teorije, samo da bi Slovence prikazali kot ljudstvo večnih podložnikov in sužnjev. Pod aleksandrovske Jugoslavije je to tezo zagovarjala liberalna stran, ker je to prišlo centralističnemu gledanju dvora in belgrajske čaršije; razlaganje suženjske preteklosti Slovencev naj bi pripomoglo k njihovem pojugoslovanjenju, ki naj bi jim končno dalo varno zavetje pred nemštvom. Zgodovinar Ljudomil Hauptman je bil izdelal celo teorijo, da so v Karantaniji vladali Hrvati, sloj kosezov, da je bil hrvaškega porekla. Torej vse naravnano v smer pojugoslovanjenja. In vse do danes se vsedline te idejne zmede o preteklosti Slovencev še niso docela izčistile.

Kako gledajo na zgodovino sosedje? Med najhujšimi potvarjalci so še vedno avstrijski zgodovinarji. Tako nam

npr. zgodovinarja Zoellner in Schluessel v knjigi "Das werden Oesterreichs" (nastanek Avstrije) — Dunaj 1963 začenjata zgodovino Karantanije šele od vojvod iz bavarskimi imeni dalje (Eppenstein, Spannheim), kakor da prej slovenskih imen Boruta, Valuka, Gorazda... ne bi bilo. Sicer ni niti gotovo, da so bili npr. Eppenstein bavarskega ali švabskega porekla, lahko so bili tudi karantanskega, kljub nemškemu imenu.

V stari Jugoslaviji

Po prvi svetovni vojni so nas pognali v drugo skrajnost. Ko smo se končno iztrgali iz nemških krempljev, smo padli v objem slovenstva, z vsem navdušenjem misleč, da nam daje varno zavetje pred germanstvom in romanstvom. Toda kmalu se je pokazalo, da smo bili na ta korak premalo pripravljeni. Šestojanuarska diktatura leta 1929 je razbila vse iluzije o tem, da je slovenstvo bratsko in da naj se v njem kot narod stopimo. Pravzaprav je bilo še dobro, da smo se pri tem otreznili in da se je širši sloj slovenskega izobraženstva zavedel s a m o bitnostjo slovenskega naroda, namreč dejstva, da se na ljubo nekemu slovenstvu ne moremo odpovedati našemu slovenstvu.

Toda škoda, ki so jo zapustila vsa ta obdobja v duševnosti slovenskih ljudi, je bila neprecenljiva. Veliko od njih se je potujčilo, ker v samem slovenstvu niso videli zadostnih vrednot; niso poznali silne slovenske zgodovine. Pravzaprav so se vsi politični režimi, francožofovski pod Avstrijo kot aleksandrovske pod staro Jugoslavijo opirali na veepeanje ideje o podložniškem slovenstvu v našo zavest. Na tej trditvi vztrajajo v Ljubljani zgodovinarji še danes, čeprav je policijski režim Rankovića že preteklost ali pa zato, ker je takšno gledanje predpostavka zgodovinskega materializma, obvezne idejne smeri v socialističnih državah.

Po letu 1945

Kar pa so bile pod Avstrijo slovenskim izobražencem univerze na Dunaju in v Gradcu, kjer so zaradi znanstvene avtoritete sprejemali nekritično nemškutarske trditve o podložniškem slovenskem narodu, to je številnim slovenskim izobražencem na univerzah v svetu danes ljubljanska univerza. Ne upajo si postaviti drugačnih tez nasproti tej slovenski univerzi, med drugim tudi zato, ker se tuji ne spoznajo na dejansko stanje in bi se vprašali, kako more neki slovenski rojak drugače učiti, kot pa se uči na slovenski univerzi.

Toda to učenje na slovenski univerzi v Ljubljani hromi obvezna ideja zgodovinskega materializma tako, da dejanska stvarnost ne pride do izraza. Podrediti se mora ideologiji, ki skuša vsi zgodovinsko preteklost slovenskega naroda prikazovati kot eno samo podložništvo. Namen je ta, da se s tem poskuša ustvariti prepričanje o nujnosti upora proti obstoječemu družbenemu redu.

Felicijanova knjiga

Častna izjema je v tem pogledu dr. Felicijana delo o ustoličevanju karantanističnega vojvod in verjetnem vplivu tega dejanja na Jeffersona, ki je sestavljala ameriške demokratske ustavo (konkretualna teorija). Zanimivo je, da je to delo ostalo v Ljubljani zamolčano, kar prej omenjene navedbe samo še potrjuje.

Posledica vseh teh idejnih

Islam in krščanstvo

V zadnjem času se veliko govori in tudi piše o islamu. Tudi slovenski tisk doma in v zdomstvu. Koprski verski mesečnik "Ognjišče", o katerem smo zadnjič bolj obširno poročali, je v letošnji februarški številki prinesel kar obširno prilogo o islamu, opremljeno z vrsto zanimivih barvnih slik. Glede na to, da je za katoličani ravno muslimanov največ ter da so razdeljeni v več vej, bomo za boljše razumevanje vrenja v muslimanskih državah ponatisnili članek iz "Ognjišča", katerega je napisal znani ljubljanski profesor na teološki fakulteti dr. Franc Rode, lazarist.

Muslimanski svet se prebujajo. Družijo pa nas z njim skupna vera v enega Boga. Žal le, da je v njihovih vrstah večkrat veliko fanatizma, kakor ga npr. v teh časih doživlja Iran. Naše bravce bo to zanimalo gotovo tudi zaradi tega, ker je tudi v Jugoslaviji okrog 4 milijone muslimanov. Priloga v "Ognjišču" ima naslov "Mohamed in islam".

J.S.

MOHAMED ZAČETNIK ISLAMA

O osebnosti Mohameda, začelnika islama, vemo malo zgodovinsko trdnega. Zanesljiv je le datum hedžre — njegovega umika iz rojstne Meke v sosednjo Medino: 16. julija 622, ki pomeni začetek muslimanskega štetja. Upoštevajoč dejstvo, da je novo vero začel oznanjati, ko mu je bilo nekako štirideset let in da je pred umikom v Medino doma deloval kakih deset let, se je rodil okoli leta 570. Meka, mesto na arabskem polotoku, nedaleč od obale Rdečega morja (v današnji Saudski Arabiji), je bila takrat najpomembnejše križišče karavanskih poti iz Daljnega in Srednjega Vzhoda proti Sredozemlju. Trgovina je cvetela po zaslugi odličnega "prevoznega sredstva" — kamel, ki so jih arabski trgovci v ta namen začeli uporabljati okoli 1200 let pred Kristusom. Glavno besedo v Meki so imeli bogati trgovci iz družine Koraišev. Od vseh "bogov" so najbolj cenili denar, častili so svoje krajevne in plemenske bogove (imeli so okoli 360 različnih malikov) nad vsemi pa so priznavali Alaha (Boga). Castili so ga kot "Gospoda templja". Tempelj so pravili majhnemu, štirioglatemu svetilišču, v katerem so se klanjali črnemu kamnu, imenovanemu kaaba (kocka), ki je padel iz nebes. Njihovo moralno življenje pa je bilo vse prej kot na zavirljivi višini. Najvišji lastnosti sta bili moč in zvijačnost, med plemeni so bile stalne razprtije in edina dolžnost je bila maščevanje. Zenske so jim bile le orodje za rojevanje potomcev, po možnosti moških; deklice so ob času lakote žive pokopali, da bi jim ne odjedale kruha.

Iz družine Koraišev je bil tudi Mohamed, vendar je bil reven, ker je zelo zgodaj izgubil očeta in kmalu za njim še mater. K sebi ga je vzel najprej stari oče, nato pa stric Abu Talib. Ko je bil star

zavajanj, ki naj bi slovenske ljudi pripravila do tega, da se asimilirajo, kar da sami niso sposobni narodnega življenja — bili so pač vedno podložni, kar naj bi dokazovala zgodovina — je ta, da stopamo danes pred Evropo idejno in psihološko popolnoma nepripravljeni. Da nam torej ob morebitnih bližnjih spremembah, evropskem združevanju ali pa ponovnem pretresu, grozi spet idejna, narodna in politična zmeda. To bomo znali prebroditi?

H.

kakšnih petindvajset let, je stopil v službo bogate vdove Kadidže, s katero se je, dasi je bila od njega precej starejša, tudi poročil. Z njo je imel hčerko Fatimo. Po poklicu je bil trgovec, ki je s karavanami prepotoval mnogo krajev, vendar je po poroki ta poklic opustil. Staro izročilo pripoveduje, da se je rad umikal v samoto, kjer je premišljeval. Ko se je v zreli moški dobi — okoli štiridesetega leta — mudil na gori Hira blizu Meke, naj bi se mu prikazal angel Gabriel in naj bi mu večkrat naročil: "Pripoveduj!" Alah naj bi ga izbral za svojega poslanca. To je bilo 27. ramadana, ki je deveti mesec muslimanskega koledarja, in to je imenovana "noč usode". Mohamed sprva ni bil nič kaj prepričan v svojo poslanstvo, toda žena Kadidža ga je opogumila in tako je prebivalcem Meke začel oznanjati, kar mu je bilo razodeto. Oznanjal je bližnjo sodbu, ko bo Bog povrnil ljudem po njihovih delih. Svoje rojake je Mohamed hotel prepričati, da cilj tega življenja ni kopičenje bogastva, temveč predanost Alahu (islam), izpolnjevanje njegovih zapovedi, molitev in miloščina... Poudarjal je, da je en Bog in napovedal je neusmiljen boj vsem malikom. Oznanjal je enakost vseh ljudi pred Bogom. Bogatim prebivalcem Meke je to njegovo oznanjevanje šlo na živce. Od vplivnejših meščanov so se mu pridružili njegov bratranec Ali s posvojenecem Zaidom in prijatelja Abu-Bakr in Omar. Ti štirje so po Mohamedovi smrti imeli pomembno vlogo.

V domačem mestu ni bil sprejet, zato se je povezal s prebivalci sosednjih krajev, predvsem mesta Jatrib. Jatribci so sklenili z njim zavez, da se bodo držali njegovega nauka — postali so verniki ali muslimani. V Meki je bilo za preroka vedno bolj vroče, zato je 16. julija 622 na skrivnem zapustil Meko in se preselil v Jatrib, ki jo je preimenoval v Medino (prekovo mesto). To je bil slovit "izhod" ali hidžra, ki pomeni začetek muslimanske dobe. V Medini je Mohamed namesto stare plemenske ureditve ustanovil skupnost vernih, ki temelji na verski osnovi. Začel je urediti tisto, kar je po mišljenju zgodovinarjev skoraj pravi čudež: uspelo mu je iz razdrobljene množice številnih plemen, ki so bila med seboj sovražna, ustvariti ljudstvo, povezano z bratskimi vezmi, pripravljeno darovati svoje življenja za vsakega posameznega člana in za zmago islama. Kmalu zatem se mu je podvrgla tudi Meka. V bojni opremi se je Mohamed odpravil proti kamni in pri temlical: "Alah, akbar!" (Alah je velik). Potem je uničil vse malike. Ko je leta 632 opravil "poslovilno romanje" v Meko po obredu, ki ga je bil sam določil, je 8. junija v Medini umrl. Ob njegovi smrti je bil že ves arabski polotok islamski.

"Družinske cene" v letalih

NEW YORK, N.Y. — Pet letalskih družb, med njimi Trans World Airlines, je objavilo obnovo lani priljubljenih "družinskih cen". TWA obljublja, da bodo v okviru "družinskih cen" štirje člani družine potovali za manj kot polno ceno dveh.

Potovanje se mora začeti najkasneje 27. marca in mora biti končano do 31. maja 1980. Poletje je treba vnaprej rezervirati in letalske listke plačati vsaj 24 ur pred poletom.

Ameriško Domovino v vsako slovensko hišo!

KOLEDAR društvenih prireditev

MAREC

9. — Pevski zbor Jadran priredi koncert in razstavo v počastitev 60-letnice svojega obstoja v Slov. delavskem domu na Waterloo Rd. Pričetek ob 3.30 pop. Igra orkester Markic-Zagger.

16. — Misijonska Znamkarska Akcija priredi kosilo v avditoriju pri Sv. Vidu. Kosilo bo servirano od 11.30 do 1. popoldne.

22. — Glasbena Matica priredi svojo pomladansko večerjo in ples v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Začetek ob 6.30 zvečer, večerja ob 7., nato ples. Igra Jeff Pecon orkester.

23. — Dramatsko društvo Lilijska poda veselo igr "Voda" v Slov. domu na Holmes Ave.

29. — Balinarski klub na Waterloo Rd. in Balinarski krožek Slovenske pristave priredita skupno večerjo in ples v SDD na Waterloo Rd., začetek ob 7. uri. Igra orkester Dušan Maršič.

30. — Materinski klub pri Sv. Vidu priredi vsakoletno kosilo v svetovidskem avditoriju, od pol dvanajstih do treh popoldne.

APRIL

12. — Tabor, DSPB Cleveland, prireja svoj pomladanski družabni večer v Slovenskem domu na Holmes Ave. Igrajo "Veseli Slovenci".

13. — Slovenska telovadna zveza priredi Telovadno akademijo.

20. — Klub slovenskih upokojencev na St. Clair priredi večerjo in ples v spodnji dvorani SND. Začetek ob 4. popoldne.

26. in 27. — Mladinski pevski zbor, Kr. 3 SNPJ priredi pomladanski program "Rumpelstiltskin" v SDD na Waterloo Rd.

27. — Pevski zbor Planina priredi koncert v Slovenskem narodnem domu na 5050 Stanley Ave., Maple Hts., O.

MAJ

3. — Pevski zbor Korolan priredi pomladanski koncert v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Avenue. Igrajo "Veseli Slovenci".

11. — Materinska proslava Slovenske šole pri Mariji Vnebovzeti v Collinwoodu. Pričetek ob 3. popoldne v šolski dvorani.

11. — Materinska proslava Slovenske šole pri Sv. Vidu.

16. — Slovenski dom za ostarele ima redni letni občni zbor ob 7. zvečer. SDD na 15335 Waterloo Rd.

18. — Materinska proslava društva Triglav, Milwaukee, ob 2. popoldne, v Parku.

26. — Spominska svečanost društva Triglav, Milwaukee, s sv. mašo, sporedom in kosilom v Parku. Pričetek ob 11. popoldne.

JUNIJ

14. in 15. — Tabor, DSPB Cleveland, pripravi pri spominski kapelici Orlovega vrha na Slovenski pristavi spominsko proslavo 35. obletnice pokolja Slovenskih Domobrancev, Cetnikov in civilnega prebivalstva.

15. — Tabor, DSPB Cleveland, obhaja stoletnico rojstva ustanovitelja Slovenskega domobranstva pok. Gen. Leona Rupnika.

22. — Društvo Triglav, Milwaukee, priredi prvi poletni piknik v svojem Parku. Ob 11. dop. sv. maša, nato kosilo, zabava in ples. Igra Amanov orkester iz Chicaga.

29. — Piknik Misijonske Znamkarske Akcije (MZA) na Slovenski pristavi.

JULIJ

13. — Mladinski pevski zbor, Kr. 3 SNPJ priredi "cirkus" in piknik na SNPJ farmi na Heath Road. Začetek ob 2.30 popoldne.

20. — Piknik Slovenske šole pri Sv. Vidu na Slovenski pristavi.

20. — Misijonski piknik s sv. mašo in kosilom v Parku Triglava, Milwaukee. Srečolov, igre in zrebanje dobitkov. Pričetek ob 11. popoldne.

27. — Piknik Slovenske šole pri Mariji Vnebovzeti v Collinwoodu na Slovenski pristavi.

AVGUST

3. — Ohijska Federacija KS-KJ društe priredi piknik v parku sv. Jožefa na Wiloughby Hillsu, Ohio.

24. — Športni dan in piknik društva Triglav. Ob 11. dop. sv. maša, nato kosilo, tekme v odbojki in zabava s plesom. Igrajo "Veseli Slovenci" iz Sheboygana.

SEPTEMBER

13. — Pevski zbor Fantje na vasi priredi koncert v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Začetek ob 7. zvečer.

21. — Oltarno društvo sv. Vida priredi svoje vsakoletno kosilo v avditoriju farne šole.

28. — Društvo Triglav, Milwaukee, priredi Vinsko trgatv v Parku. Začetek popoldne s kosilom. Za zabavo igra Frank Sezon.

OKTOBER

11. — Klub slovenskih upokojencev za Newburg-Maple Hts. priredi večerjo in ples v SND na E. 80 St. Večerjo servirajo od 6. do 9. zvečer.

18. — Pevski zbor Glasbena Matica priredi večerjo in ples v počastitev 50-letnice svojega obstoja v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Pričetek ob 6.30 zvečer.

18. — Tabor, DSPB Cleveland, prireja svoj jesenski družabni večer v Slovenskem domu na Holmes Ave. Igrajo "Veseli Slovenci".

25. — Štajerski klub, Cleveland, O. priredi martinovanje v avditoriju pri Sv. Vidu. Pričetek ob 7. zvečer. Igrajo Veseli Slovenci.

NOVEMBER

8. — Praznovanje 30-letnice društva Triglav, Milwaukee, v dvorani cerkve sv. Janeza na Cold Spring Rd. s svečanim sporedom. Pričetek ob 6. zvečer.

8. — Belokranjski klub priredi svoje vsakoletno martinovanje v Slov. narodnem domu na St. Clairju. Igra orkester John Hutar "Just for You".

9. — Slomškov krožek postreže s kosilom v avditoriju pri Sv. Vidu od 11.30 do 1.30 popoldne.

29. — Mladinski pevski zbor, Kr. 3 SNPJ priredi večerjo, koncert in ples v SDD na Waterloo Road.

DECEMBER

14. — Dr. sv. Jožefa KSKJ št. 169 bo imelo svojo božičnico ob 3. popoldne v Slovenskem domu na Holmes Ave.

Če še niste naročnik Ameriške Domovine, postanite še danes!

Priatelj's Pharmacy

St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4215
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE OHIO
AID FOR AGED PRESCRIPTIONS

MALI OGLASI

Beautiful House For Sale

Chesterland 8243 Merrie Lane Take 306 to Mulberry, west to Lyman to Mary Lane. GAS HEAT! 4 bedrm split, 1½ acre wooded lot, fireplace, built-in, & micro oven, full basement, \$82,900. Transferred owner will consider all offers. For appt., Elaine Bullock, 729-9258.

DOLORES C. KNOWLTON INC. REALTORS 729-1971

BY OWNER RICHMOND HTS.

Owner in a hurry to sell. Beautiful 3 bedroom ranch on ½ acre lot, 1½ bath, living, dining and family rooms. Built-in kitchen, full basement and many extras. 486-4296

(22-26)

UNFURNISHED APARTMENT

1081-83 E. 71 St., So. of St. Clair. 6 rooms, pay own utilities, \$85. Call days — 241-2044 eve. 843-8033.

(19-27)

BUYING DOLLS

Old or new, in any condition, one or many. 651-7725 after 3 p.m.

(24-29)

Wanted to buy

Shotgun or pistol. Call 663-6957

(24-26)

HELP WANTED

We need a good take-out order waitress. 8 a.m. to 4 p.m. 5 days a week. Good pay plus tips.

We also need a short order cook with experience. (Male or female.) Apply in person at 8 a.m. to 10 a.m. or 2 p.m. to 5 p.m. 241-8950.

Shibley's Grille

629 Euclid Ave. Rear lobby of National City Bank

(25-26)

BY OWNER

Euclid Ranch, just West of E. 250 St., 3 large bdrms., 2 full baths, remodeled large kitchen, full divided basement, 2½ car detached garage, brick patio/gas grill. Move in condition. \$62,900. Call 261-4995 after 6 p.m.

(x)

WANTED

Short order grill cook. Apply in person.

20th CENTURY BOWLING LANE'S

16525 Euclid Ave.

(25-26)

FOR RENT

1 bedroom suite, up. Off 60th and St. Clair. Call 442-4386 evenings only bet. 5 & 7.

(26-30)

ČISTILKO ISČE

Odgovorno žensko za čiščenje stanovanjskih prostorov, delni čas, v okolici Groveswood Ave. in E. 175 St. išče izobraženec. (Za podrobnosti, kličite upravo AD na 431-0628 ali pa pišite na 6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103.

(26-28)

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 ST. CLAIR AVE. — 431-0628 — Cleveland, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (ISSN 0164-680X)

James V. Debevec — Owner, Publisher
Dr. Rudolph M. Susel — EditorPublished Mon., Wed., Fri., except holidays and 1st 2 weeks
in July

NAROČNINA:

Združene države:

\$28.00 na leto; \$14.00 za pol leta; \$8.00 za 3 mesece

Kanada in dežele izven Združenih držav:

\$40.00 na leto; \$25.00 za pol leta; \$15.00 za 3 mesece

Petkova izdaja: \$10.00 na leto; Kanada in dežele izven

Združenih držav: \$15.00 na leto.

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$28.00 per year; \$14.00 for 6 months; \$8.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$40.00 per year; \$25.00 for 6 months; \$15.00 for three months

Fridays only: \$10 per year—Canada and Foreign: \$15 a year

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio

No. 26 Monday, March 3, 1980

Stvarnost Slovencev v Italiji

III.

S podpisom Osimskih sporazumov so bili postavljeni pogoji, da se stanje naše skupnosti izboljša.

Ze ob podpisu smo izrekli pripombe in pomisleke predvsem glede gospodarskega dela, ki predvideva med drugim tudi namestitvev industrijske cone na Krasu. Danes lahko tako stališče samo zaostriamo, saj se je jasno pokazalo, da se hoče izvajati izključno gospodarski del sporazuma. Ne opažamo nobene resnejše volje, da bi tudi ostali deli sporazuma, mislimo pri tem predvsem na 8. člen, zadobili konkretnije oblike.

Tako enostransko upravljanje je nesprejemljivo. So podpisnici, kot sta takrat slovensko izjavili, naj izvajata sporazum globalno in to ob upoštevanju zahtev in predlogov za take spremembe, ki so se izkazali za nujne in neodložljive, predvsem za krajevno prebivalstvo. Drugače na ubikacija industrijske cone bi gotovo rodila zaželeno sadovo in ne bi prizadela slovenskih področij.

Nočemo se pri tem postavljati na stališča, ki so nasprotna gospodarskemu in socialnemu razvoju, toda v nobenem primeru ne smemo dovoliti, da bi se ti procesi odvijali na izključno škodo in breme naše narodne skupnosti.

V političnih in gospodarskih krogih se vedno glasneje slišijo predlogi, da bi industrijsko cono na Krasu ali vsaj del te cone, prenesli na Goriško in sicer v sovodenjsko občino, točneje ob Rupih. Taki predlogi so nesprejemljivi iz istih razlogov kot je nesprejemljiva ubikacija na tržaškem Krasu, saj bi pomenili še dodatno spreminjanje področja, ki je že itak zelo prizadeto.

Glede kraških rezervatov smo mnenja, da znajo Kras najbolje ohraniti domačini sami, in da niso potrebni taki zakonski ukrepi, ki bi lastnikom in domačinom onemogočali celo dostop do lastne zemlje.

Tudi boj za uveljavitev slovenskega jezika ne beleži nobenih vidnejših uspehov. Zahtevje in izvoljenih organih od dežele do občin, od konzorcijskih do gorskih skupnosti so bile odbite ali pa čakajo, da bodo prišle na dnevni red.

Tudi v tistih organih, kot so npr. rajonski sveti, kjer je po pravilniku dana možnost slovenskim svetovalcem, da se izražajo v materinem jeziku, se to ne izvaja, ker občinske uprave ne poskrbijo za osebe, ki bi opravljale prevajalno službo in bi poskrbelo za

dvojezično poslovanje rajonskih svetov.

Zadnja protislovenska gonja je bila v prvi vrsti usmerjena proti rabi slovenskega jezika. Tako imenovani "bilingvizem" je vzmernil duhove in razpihal protislovenske izpade. Tudi večina napisov po zidovih je te vsebine. Pobudniki teh podvigov so zlasti računali na neinformiranost velike večine italijanskega prebivalstva o naših resničnih zahtevah in so v tem tudi uspeli.

Nikdar nismo hoteli vsiljevati slovenščine Italijanom, smo pa zase zahtevali in zahtevamo, da jo lahko uporabljamo v javnosti. S tem ne moremo nobenih privilegijev, pač pa samo uveljavitev pravice do izražanja v lastnem jeziku.

V ta okvir sodi tudi poučevanje slovenščine v Ukvah in slovenski vrtec v Miljah. Tudi v pokrajini Videm se je okrog tega vprašanja dvignilo veliko prahu. Povod za to je dala anketa, ki jo je izvedla rimska komisija in ki so jo nekatere stranke, predvsem DC usmerile v lastne interese.

Ko smo v decembru 1976 ustanovili SSO, smo to storili predvsem zato, da bi našim društvom in organizacijam dali nek širši deželni okvir, ki naj bi bolje ustrezal organizacijskim in političnim potrebam. Izbira je bila vsekakor pravilna.

Ko postavljamo naše zahteve globalno, moramo imeti tudi organizacijske strukture, ki delujejo na deželni ravni in ki vsklajajo delo organizacij in ustanov, ki so teritorialno omejenega značaja.

Deželna uprava zadobiva vedno več pristojnosti in je naš naravni sobesednik. Glede naših zahtev in globalnega zakona v prvi vrsti, bo v Rimu odobrili to, kar bodo v naši deželi predlagali.

Treba je torej, da okrepi-mo SSO, da bo lahko kos položaju in da se bo lahko enakovredno predstavila z drugimi partnerji v skupnih pobudah za doseg globalne zaščite.

H.

—

ISKRICE

Govorništvo je umetnost varanja in laskanja.

—Montaigne

Ena najusodnejših zmot je, če spretni govorniki mislijo, da so prav tako spretni politiki.

—Sigmund Freud

Kadar govornikom manjka globine, gredo v širino.

—Montesquieu

Beseda iz naroda...

Drobtinice, sladke in žaltave...

CLEVELAND, O. — V zadnjih dveh dopisih sem bil malo bojevit in so bile drobtinice že tudi malo vroče, ne samo žaltave. Izzivil sem bil in primoran se spoprijeti s koroskim "rdečim tovarišem". Iz tistega pisanja lahko vsak razvidi, v kako težavnem položaju Mohorjeva družba deluje. Izdajanje njihovih knjig — mesečnika Naša luč, — pa vzdrževanje in vzgoja mladine v svojih domovih, to gre rdečim trdo za nohte. Rdeči izrabijo vsako najmanjšo priliko v to, da bi družbi obstoj onemogočili.

Pokojni naš veliki škof Gregorij Rožman je ob neki priliki rekel takole: "Prav to, da me brezbožni komunisti blatijo, me potrjuje, da sem na pravi poti, — bilo pa bi narobe z menoj, če bi me komunisti hvalili!"

Prav tako pravilo naj velja tistim (redkim), ki v delovne Mohorjeve družbe morda malo dvomijo. Dokler ji bodo komunisti stregli po življenju, je to dober znak, da Mohorjeva družba častno vrši svoje poslanstvo.

Pri nas v Collinwoodu, pod zvonom Marije Vnebovzete, Slovenci živimo tako, kakor nam božja, cerkvena in svetovna postava velevala. Seveda imamo svoj čas tudi ledene ceste in podplate na čevljih uglajene — pripreti se mlademu kakor staremu, da za tem ali onim oglom spodrsne in da rahlo pade, — velikih padcev v smrdljive luže ne delamo, — to več delajo veliki gospodje na velikih položajih.

Pa lepo z letnim časom živimo. Tale čas ko tole pišem, moja žena sneg odmeta — poleti pa bo košnja in zalivanje. Za božične praznike pojemo 'Sveta noč', za Veliko noč pa 'Aleluja'. Le po novem odloku se poje aleluja ob vsakem času in za vse prilike.

Za god 'vseh norcev', zadnjo soboto pred pustom, smo imeli v Slovenskem narodnem domu na Holmes Ave., pod senco Lilije, veselo predpustno zabavo. Veselja, da smo ga komaj použili.

Na pustni torek smo se ustili z ocvirkovkami — Dolenjci se držimo te naše stare 'mastne' navade!

Na pepelnico sredo smo bili že trezni. Obrisali smo si mastna usta in se v cerkvi lepo potuhnjeno pomikali do duhovna, ki nas je s pepelnim palcem prekrizal, govoreč: "Spomni se človek, da si prah in da se boš v prah spreminil."

V postnem času smo. Nekateri jemljejo postni čas zelo resno, več molijo, se premagujejo in v dobrodelne namene darujejo, — mnogi le toliko, da ne prelamljajo postne postavbe in se vzdigne večjih kozlarij. — pa jih je le precej, ki se jih postni čas nič ne tiče. Jaz sam se postavljam v drugo skupino, žena me pa kar tiši v tretjo.

Na misijonsko kosilo vabim!

V šolski dvorani pri Sv. Vidu se bo to kosilo serviralo 16. marca od 11.30 do 1. ure popoldne. Kakor druga leta, bo tudi to leto na izbiro: piščanci ali goveja pečenko. Vstopnice za to kosilo že prodajajo po hišah člani MZA — verjetno se bodo dobile še na sam dan kosila v dvorani. Za rezervacije pa lahko kli-

čete po telefonu: F. Kuhel (881-5163), M. Lavriša (481-3768) in J. Prosen (486-2394). Menda ni cena pretirana, če vprašamo za kosilo \$4 za odrasle, za otroke samo \$2.

Pripravi misijonsko kosilo — in onim, ki se povabilu odzovejo, ni to nikakršna zabava, — je je žrtev, zato jaz ne vidim razloga, da se ne bi tako kosilo pripravljalo v postnem času. Misijonska znamskarska akcija misli ravno nasprotno, — da je prav postni čas primeren za taka kosila in zato lepo vabi prijatelje misijonov, da se povabilu odzove.

Ce ni res, da je Jezus rekel: "Pojdite po vsem svetu in učite vse narode...", potem je vse to delo za misijone čisto brezpomembno. Ako pa je Jezus to rekel, in mi z duhovnikom vred v to verujemo, se pa nam včasih čudno zdi, ko naletimo na duhovna, ki delavcev pri delu za misijone niti z dobro besedo ne podpre. No, hvala Bogu, naš č. g. župnik Viktor Tome ima rad misijonarje in rad pod streho sprejema misijonarje, — pa pri Sv. Vidu duhovni tudi pomagajo pri vsem naporu, ki ga laiki opravljajo v dobro misijonih.

Moja pohvala je manj kot nič, mehi samemu pa je prijetno, da morem to, kar čutim, zapisati.

Ze v naprej vsem, ki se trudite, da bi to kosilo lepo uspelo, najlepša hvala! Želim, da se zdravi srečamo 16. marca v šolski obednici pri Sv. Vidu!

Za dobro voljo: Zena je potožila sosed: "Moj mož nič več doma dobro ne spi, odkar je v občinskem odboru in hodi na občinske seje."

Soseda zaskrbljeno: "Revež! Da si toliko žene k srcu za dobrobit občine?"

"Kaj še! Tam na občinskih sejah se do dobrega napiš!"

J. P.

Zdaj — konce svoje štrene moram zvezati

NEW YORK, N.Y. — Včasih sem mislil, da zvižanost poznajo samo živali in ljudje. Poprejšnji četrtek pa sem doživljal zvižanost "brezmožganske" narave. Se v praveri zimskem času, ki je v tej zimi na Njujorskem skoraj brez snega, smo imeli prvi spomladanski dan s 60 stopinjami F.

In na ta dan tudi nisem vedel, kot nisem vedel, ali je zima ali pomlad, ali je res ali ni, ko mi je poštni uradnik izročal kup Ligne in moje pošte iz predala 32. Svež Ameriških Domovin je bilo med njo. Kar pravi čudež se mi je zdel, ko sem spoznal, da poštna uprava le ne pomeče vseh AD v koš in da se včasih le spomni, da mora v kote pogledati, kamor je nametala pošto tretjega in četrtega reda, med katero pada tudi naš slovenski list. Mi ga pa čakamo in čakamo. On pa leži tam v koteh in čaka na poštno milost in nemilost.

Kar dolgo sem bil v takšnem poštnem čakanju zaradi AD in sem si dejal: No ja, zdaj pa se je neke pretrgala nit moje zahtane štrene farno-srenjske kronike na Njujorskem. Nisem vedel, ali bi jo ali ne naprej odhantaval, ko mi jo je morda nekdo v koš vrget, in vse skupaj zares zmešal.

In na ta zimski pomladno-sončni dan, ko sem spet lah-

ko Ameriško Domovino prelistaval, saj jo je bilo po za-slugi poštne uprave kar precej skupaj, sem spoznal, da je bila druga nit, ki sem jo potegnili iz svoje zahantane kronike — nit življenja.

Zares, o tem bi najraje pisal. Za našo slovensko narodno faro in srenjo na Njujorskem bi najraje pisal: Pri nas izdelujemo samo zibel in otroške jasli, mrtvaških trug mi ne poznamo več. Pa žalibog, ne morem tako pisati, kakor bi neizrečeno rad. Je pač tako, da je pri nas, kot je vsepovsod, truga prav tako življenjska kakor je zibelka, vendar smisel in teža življenja nam le leži v zibelki. Smisel smrti je samo v naši veri. Drugače pa jo lahko jemljemo samo za nesmisel, ki je bridka in boleča za marsikatero družino, pa tudi za marsikatero malo narodno skupnost, kot je naša na Njujorskem.

Ko sem za življenjsko nit vlekel, sem iz lanske krstne knjige povlekel šest krstnih zapisov in tolažilnost, da jih je bilo več v srenjski knjigi. Iz mrliške knjige pa sem nabral devet primerov smrti, ki pa niso vsi ne v farnem, še manj pa v srenjskem merilu.

Tako je na Njujorskem lani 17. januarja umrl Slovenec, Boris Pavlin, ki je prebival na 106 W. 69th Street. Nikdar se ni javil v našo cerkev in nikdar prišel v našo skupnost. Pred leti je imel gradbeno podjetje. V duši je ostal zaveden Slovenec, čeprav se je poročil z dekletom nemškega rodu.

Z njegovo ženo-vdovo sem nekajkrat govoril potem, ko sem proti koncu januarja dobil pismo od g. Antona Zaklja iz Clevelanda. V njem me je prosil, da bi jaz pogledal ali povprašal, kaj je z Borisom Pavlinom, ko mu prvič ni pisal za Božič in ni odgovoril na njegovo božično voščilo. Borisa nisem več priklinal po telefonu. Na mnoge klice se mi je enkrat le javila njegova žena-vdova. To sem javil nazaj v Cleveland g. Zaklju, kateremu je Boris pošiljal po naključju, ne da bi ga kdaj poznal, pakete v begunsko taborišče v Avstriji. Borisova hčerka je zdrav-nica-specialistka za srčna obolenja v Lennox bolnici v New Yorku, kjer je po srčnem napadu umrl bivši njujorški guverner in ameriški podpredsednik, milijonar in humanist Nelson Rockefeller.

In takih 'slovenskih Borisov', za katere ne vemo in tudi morda ne bomo nikdar vedeli, ker svojega področja v tem pogledu ne preiščemo, je na Njujorskem verjetno še veliko.

Prav tako mi listi farne mrliške knjige prav nič ne pokažejo, da je na sveti večer lani ležal na mrtvaškem odru pogrebne žale v Glendale faran Mike Habbjan in da so ga pokopali na Stefanovo. Sin ni nič javil v našo cerkev. Živi v New Jerseyju in je naš narodni skupnosti od-tujen, čeprav jo še zmerom dobro toleče po slovensko, kar se je v mladih letih naučil od očeta in matere. Srečaval sem ga lani v pomladnem času v Wyckoff bolnici v Ridgewoodu.

Ko je bil zadnje mesece življenja spet v bolnici, ga nisem mogel obiskovati, ker je dal sin v bolnico v svoji bližini. Vendar očetove smrti mi ni javil. Samo par našin žensk je zvedelo zanjo, in so ga šle kropit ter k pogrebni maši. Pogrebna žala in cerkev sta bila v bližini njegovega doma.

In tako nam žive ter tako nam umirajo naši ljudje na Njujorskem, ne da bi o tem

kaj vedeli v slovenskem središču pri Sv. Cirilu na Osmi.

Nekaj od teh bom imeno-ma drugič nanizal na mrliško nit svoje zahtane štrene farno-srenjske kronike njujorških Slovencev. Nanizal jih bom še pred prihodom našega novega župnika, očeta Roberta Mazovca, za katerega sem v nedeljo ujel, da je skupno s frančiškanskim predstojnikom iz Ljubljane že na poti k nam. Po hudi napovedi naše dokončne smrti, z novim duhovnim pastirjem pojdmimo v bogatejše in poživiljeno življenje slovenske skupnosti na Njujorskem.

Tone Osovnik

Zimsko pismo zavednega Slovence iz Minnesole

EMILY, Minn. — Dragi prijatelji! Ko sem danes obrnil koledar, sem se spomnil, da še nisem poravnal naročnine za Ameriško Domovino. Živim v Minnesoti, kjer včasih človeku tudi moz-gani zamrznejo. Letos sicer ta izgovor ne velja, ker imamo neverjetno lepo, milo zimo in tudi ne preveč snega. Hvala Bogu! Mogoče bomo le malo prihranili pri stroških ogrevanja hiš.

Bogu in upravi moramo biti hvaležni, da imamo Slovenci v ZDA vsaj en slovenski časopis "Ameriška Domovina". Ne prihaja preveč redno, pa to ni krivda vaše uprave, marveč neredne zahtevane poštne uprave, kjer ni opravičila, pri tako visokem številu poštne uslužbenec. Skoda, da ljudje tu delajo, kar morajo in ne kar morejo! Pa pustimo to, ker se ne bomo spremenili. Pride pa le slovenski časopis v hišo, kjer še živi slovenska beseda, in je še ohranjen slovenski običaj, čeprav sredi velike materialistične države ZDA. Je pa zanimiva ta naša država. Od vske strani sveta stegujejo roke proti Ameriki, za pomoč in celo osebo (človekoljubno) zavetje.

Kot se izlivajo reke v morje, tako tudi ljudje različnih narodnosti drve v to tujino, kjer jim ne bo več rojstna mati rezala kruh. Zaslužiti si ga bodo morali sami z lastnimi žulji, v potu svojega obraza. Čim bolj si priden in iznajdljiv ali celo drzen, več bo zaslužil. — Pa še na eno vprašanje naletim tako pogosto, da se človeku kar ne da več odgovarjati: "Zakaj si prišel v ZDA?" Ostal bom pri prvem odgovoru: "Prišel sem, da uživam svobodo, katere svet več ne pozna."

Kakor ladja, sredi morja o- grožena od velikih valov, je zdaj tudi Amerika. Bog vodi in razsvetli voditelje!

Prišli smo sem kot druga emigracija, zdaj pa grozi prihod tudi tretje emigracije. Sam Bog ve za bodočnost? Ostanimo zvesti slovenski besedi, čeprav človeške potrebe zahtevajo znanje angleščine; več znaš, več veljaš! Čitajmo Domovino, ki nam prinaša tukajšnje stanje in novice, pa tudi novice iz rojstne domovine. Ostanim pa zvesti Bogu, ki naš je izpeljal iz dežele preganjanja in trpljenja, kot je Mojzes izpeljal Izraelce preko Rdečega morja.

Zdaj pa še eno in to velja čitateljem Domovine: Ali bi ne bilo lepo in zanimivo, če bi se kdo oglašil z majhnim člankom v ta časopis, kaj dela in kako živi? Bodiš, da živiš na severu, jugu, vzhodu ali zahodu ZDA. Na ta način bi zopet povezali svoje zveze, kot smo bili včasih povezani v trpljenju in pomanjkanju v taboriščih.

Ko so prišli prvi naseljenci,

so se porazgubili, utonili v tujini in to prav zaradi osamelosti. Vesel sem, ko slišim po desetih, dvajsetih ali celo tridesetih letih, da moj znanec še živi. Korajžo, kjerkoli si, oglašaj se vsaj po Ameriški Domovini!

Lep pozdrav skrbni upravi Ameriške Domovine, pa tudi vsem znancem in prijateljem!

Anton Strukelj

(Urednik: Prav rad bi objavljaval pisma in dopise rojakov-naročnikov Ameriške Domovine, ki bivajo po raznih državah in deželah! Naj se bralci teh vrstic opogumijo in napišejo poročila o dogodkih v njihovih naselbinah. Posebno zanimivi so dopisi, o katerih posamezniki pišejo o svojih spominih na prošla leta, o osebnostih, ki so jih poznali in ki so prispevali k razvoju slovensko-ameriške in slovensko-kanadske skupnosti.

Kakšne so bile razmere npr. pred 30 ali 50 leti? Kakšne društvene prireditve so imele Slovenci? Ali morda poznate koga iz preteklih let, ki je veliko prispeval Slovincem in je sedaj pozabljen? Podatki, objavljeni v Ameriški Domovini, postanejo neprecenljivi viri bodočim zgodovinarjem. Obenem pa nudi prijetno branje našim sedanjim narodnikom in s tem bogatijo časopis. Torej, pišite!)

IZ NAŠIH VRST

Milwaukee, Wis. — Dragi g. urednik dr. Susel! S priloženim denarnim nakazilom \$30 obnavljam naročnino Ameriške Domovine za nadaljnje leto (dva dolarja sta povrhu).

Odveč bi bilo poudarjati, da mi Ameriška Domovina, ki že 30 let prihaja v našo hišo, zelo veliko pomeni, kakor vsakemu od nas pomeni dober prijatelj. Človek se pa čudi, da je med našimi rojaki še toliko takih, ki se za te vrste dobrin ne brigajo, ali iz nezavednosti in malomarnosti ali pa radi vsemogočnega dolarja, ki mora ostati v žepu. G. uredniku, sodelni-kom in zvestim dopisnikom vse priznanje in pohvala. Pozdrav vsem!

France Rozina

(Zvestemu in zavednemu dopisniku g. Rozini se prav iskreno zahvaljujem za prijazne in spodbudne besede! R. M. Susel.)

St. Catherines, Ont. — Cenjeno uredništvo! Lepa hvala za obvestilo. Prilagam ček za enoletno naročnino, kar je več, je v podporo listu. Z Ameriško Domovino smo zelo zadovoljni, ker nam prinaša mnogo novic iz "starega kraja", važne svetovne novice in zanimive dopise rojakov iz slovenskih naselbin. Ameriški Domovini želim mnogo uspeha v bodoče in vse najlepše pozdravljam.

Joseph Petrić

Chardon, O. — Spoštovani pri Ameriški Domovini! Oprostite, ker sva malo zamudila! S pismom pošiljava \$30 in \$2 naj bosta dar listu. Z Domovino sva kar zadovoljna. Skoda le, da ne more izhajati vsak dan. Bojiva se, da še trikrat na teden bo preveč za vas. (Ur.: Nobenih načrtov nimamo, da bi skrajšali izdajanje na dvakrat tedensko.)

Jože in Mary Krizman

Sheboygan, Wis. — Spoštovano uredništvo! Prilagam ček za \$31 za enoletno naročnino, \$3 so v podporo listu. Ameriško Domovino zelo rada čitam. Sprejmite najlepše pozdrave!

Anna Strmec

KOLEDAR

društvenih prireditiv

nje stanovanjskih prostorov,
delni čas, v okolici Grovewood
Ave. in E. 175 St. išče izobra-
ženec. Za podrobnosti, kličite
upravo AD na 431-0628 ali pa
pišite na 6117 St. Clair Ave.,
Cleveland, OH 44103.

Václav Beneš-Třebízský:

KRALJICA DAGMAR

ZGODOVINSKI ROMAN

Bratje so se vnovič spogledali in vedeli zadostno, kdo je ta mož, ki jim ponuja službe na svojem dvoru.

"Ali ti lahko že zdaj v kakem oziru koristimo, častiti oče?"

Najstarejši Černinovec se je kazal kar najpokornejšega se je mogel in se zopet dvorljivo priklonil.

"Ali hočete? — Samo kako?"

"Jaz vem, častiti oče. Zasedimo svatovski spreved, pridružimo se mu, in potem si si lahko svest, da ne ubežijo tvoji pasti..."

"Velja, gospodje Francozi!"

"Samo nekaj te prosimo."

"Naj se nihče izmed tvojih ljudi ne pokaže na obrežju. Obenem bomo potrebovali od tebe potni list, da bomo v tujakšnjem kraju varni..."

Bratom Černinom so zažarele oči še v večji radosti kakor Valdemaru. Tako Premislavi krvi vendar izkažejo uslugo... Vendar njihova pota in napor niso bili zaman. Kdo bi mogel bolj gotovo nego oni obvarovati svetovski spreved nevarnosti, katera je pričakovala vse? Samo da bi dobili konje, ki bi leteli kakor veter! In po kateri strani se vračata kraljevska soproga na otok?

Za nekaj časa so leteli v smeri proti Rodbi trije jezdeci, kakor da se velikanski ptiči dotikajo s temnimi perutnicami tal.

In komaj so odjezdili, je obstal pred škofom Valdemarom vitez s suščenim maličjem. Čelada na njegovi glavi je bila iz temnega, kaljenega jekla, oklep težak, na vitezovih prsih čudno znamenje: človeško srce, prodrto z bodalcem, brušenim na tri strani... Vitez na iskrem vrancu je prišel, kakor da je padel iz oblakov. Valdemar se ga je skoraj prestrašil. Tudi je stopil nekaj korakov nazaj in se ozrl po brodniki, ki so stali nedaleč in pazno gledali v nas — nas... "Naj živi naša kraljica... Bodi zdrava, naša gospa..."

In čete so se vrgle na zemljo, se zbirale nato okoli kraljičinega belca in neizrečeno srečnim se je štel, kdor se je mogel dotakniti samo njene ga krila, kaj šele te bele ročice...

"Mi smo dobro... pošteno ljudstvo... Samo ne stikaj nas... In mi ti bomo zvestejši kakor morju, na katerega bregovih smo se rodili..."

Škof Valdemar se je tresel po celem telesu.

Takega konca svoje vojske bi se ne bil nadejal niti v najneverjetnejših sanjah. Za trenutek niti ni vedel, kaj naj spregovori.

Mlada kraljica je bila še vedno med brodniki, iz katerih so ob njenem pojavu in ob njenih besedah naenkrat postala jagnjeta.

Kralj ni niti verjel svojim očem. Tudi njegova družina si je začudeno mela oči...

Kraljevski vojski je bilo pri tej prikazni, kakor da je prišla na bajni svet. Vitez na škofovi strani je bil, kakor da je okamenel. Niti zganil se ni. Komaj je iz daljave zagledal kraljico, ni niti za trenutek ni obrnil od nje svojih oči. Naličje je imel vendar še vedno spuščeno. Naenkrat je stopil dva koraka naprej, toda dalje ni mogel. Zdelo se je, da bi se rad, zelo rad pre-

rinil med množicami do kraljice... Za nekaj trenutkov je zopet poskusil, če bi se mu to ne posrečilo. Zdaj je bil srečnejši. Toda samo njeno belo atlasasto krilo je poljubil... Zdelo se je, da je nekaj spregovoril, a slišati ni bilo ničesar. Nove in nove množice so se na vseh straneh zbirale okoli kraljice.

Vitez s prodrtim srcem na prsih, zelo umetno izvršenem na oklepu, je šel naravnost proti kralju...

Gotovo ga je dobro poznal. Odpasal si je meč in ga ponudil Valdemaru.

Toda kralj ga ni sprejel. "Svoboden si, bodi kdor hočeš, po imenu te ne maram vprašati..."

Pregled oči važen

Reden pregled oči je pomemben za vse, ki si hočejo ohraniti dober vid. Očesni zdravniki svetujejo pregled oči na določeno dobo z ozirom na stanje vida posamezne osebe.

Če nam začno oči nagajati in ne vidimo več jasno, je potrebno, da gremo k očesnemu zdravniku, ki bo pregledal naše oči in nam predpisal primerna očala. Ta pojdimmo kupit v pošteno optično delavnico, kjer bomo strokovno postreženi.

Nekateri gredo kupit očala brez pregleda oči pri zdravniku v kako trgovino z očali in drugimi optičnimi potrebščinami. Poskusijo nekaj očal in kupijo ona, s katerimi "najboljše vidijo".

Optiki opozarjajo, da je tak nakup očal napačen in hudo tvegan, četudi je najcenejši. Velikokrat nista obe očesi pri človeku enaki, zato potrebuje vsako drugačno lečo. Treba je določiti tudi širino očal, treba poskrbeti, da so očala, ki jih naj kdo kupi, res zanj najboljša in najbolj zdrava za njegove oči.

Očesni zdravniki morajo dati onemu, ki je prišel k njim pregledat svoje oči, pisani recept za očala. Ta gre s takim receptom lahko k različnim optikom povprašat za obliko in ceno očal. Če je dovolj spreten in potrpečljiv, lahko pri tem primerno prihrani.

ZA VEČJO EDINOST MED KRISTJANI

V soboto, 19. januarja, so v pravoslavni cerkvi sv. Andreja v Patrasu na Grškem z veliko slovesnostjo sprejeli relikvije križa, na katerem naj bi umrl sv. Andrej. Relikvije sta s posebnim letalom grške vlade pripeljala iz znanega francoskega mesta Marseila kardinal Etchegary in grški pravoslavni škof Meletios. Ta je v svojem nagovoru poudaril, da se tudi vrnitev teh relikvij, katere so bile vse od 13. stoletja v samostanu sv. Viktorja v Marseillu, uvršča v medsebojno prizadevanje za večjo edinost kristjanov. Marsejska nadškofija in pravoslavna škofija v Patrasu bosta odlej čisto gotovo še vse drugače, odnosno bolj združeni, kot sta bili že doslej. Poleg Andrejevega križa so namreč v Patrasu tudi že ostanki apostolove glave, ki so bili od leta 1462 v Vatikanu, ki jih je pa leta 1964 vrnil Patrasu.

Ameriška Domovina
druži Slovence po vsem svetu!

STOLETNICA SMRTI MISIJONARJA
FRANČISKA PIRCA

Dne 22. januarja 1980 je minilo sto let, kar je umrl v Ljubljani poleg škofa Fridrika Baraga in Ignacija Knoblehara največji slovenski misijonar, "oče škofije St. Cloud" v Minnesoti. V počastitev njegovega spomina med nami pričujemo v naslednjem, kako je rajni Jurij M. Trunk predstavil tega našega velikega rojaka Slovence v svoji knjigi "Amerika in Amerikanci", katera je izšla v Celovcu leta 1912 in, je med tem postala že praveca knjižna redkost.

"PIRC FRANC KSAVER. REV. MISIJONAR, je izreden mož med ameriškim pionirji, ki so šli iz slovenske domovine razširjati med divjake krščansko vero in omiko. Izredno požrtvovalen in goreč mora biti oni, ki zapusti svoj dom v dobi, v kateri si marsikdo želi že počitka od napornih trudov. Tak je bil naš Pirc. Rodil se je v Godiču pri Kamniku dne 20. novembra 1875 in bil leta 1813 posvečen v mašnika. Celih sedem let je bil kaplan v Kranjski gori, mnogo let župnik v Pečah in Podbrezjah. Neumorno je deloval za svoj narod, mnogo je storil na gospodarskem polju. Bil je zelo praktičen, da se mu je vse posrečilo, česar se je lotil. Njegova knjiga "Kranjski vrtnar" je mnogim pripomogla do boljših dohodkov. Ko je po Slovenskem šla govorica o slavnih delih misijonarja Baraga, je itak delavni Pirc zahrepenel še po večjih žrtvah in naporih. Ostavil je svojo lepo urejeno župnijo in se podal v Ameriko. Dne 18. oktobra 1835 je dospel v New York. V luki mu je zgorela vsa prtljaga, resen opomin, kaj ga čaka v novem delokrogu. Večkrat mu je solza porosila oko, a s svojo trdno, jekleno voljo je premagal vse zapreke in delal za svoj poklic. Svoje misijonsko delovanje je Pirc pričel v Baragovi škofiji

v zgornjem Michiganu. Povsod je bil pri delu jako uspešen. V teku 17 let je neumorno deloval na postajah: La Croix, Fort William, Sault Ste. Marie, Grand Portage, Arbre Croche, Middletown, Sheboygan, Isle de Castor, Manistique, Grand Travers, Meshkigong in še druge. V Baragovi škofiji so bili misijoni precej dobro urejeni. Da dobi več dela, se poda Pirc v severno Minnesoto, kjer še ni bilo stalnega misijonarja. Meseca junija 1852 mu je izročil škof Cretin iz St. Pavla, Minn., okraje, ki so spadali pod škofiji St. Cloud in Duluth. Središče misijonskega delovanja je bil Crow Wing, odkoder je oskrboval Indijance na Mile Lacs, Cass Lake, Red Lake in še drugod. Kot izredno praktičen mož je obenem belcem nasvetoval naseljevanje na bogatih prerijah. V škofiji St. Cloud, kjer zdaj vlada naš rojak Rt. Rev. škof J. Trobec, je dne 20. maja 1855 v hiši Mr. Schwarza Slovenec Pirc daroval prvo sv. mašo. Leta 1885 so slovesno obhajali 20-letnico tega dogodka. Pirc pa poleg Indijancev ni pozabil novih naselencev in je vpeljal med njimi celo vrsto postaj, tako St. Joseph, St. Jacob, Richmond, Rich Prairie, Little Falls, Sauk Center in Sauk Rapids. Mesto Pierz je dobilo po njem ime. Neumoren je bil tudi pri trudu za nove sodelavce, posebno se mu je posrečilo pridobiti o. benediktince tudi za severno Minnesoto.

Tako je deloval skozi 21 let. Ker je imel že 90 let in mu je začel pešati vid, se je vrnil v ljubljeno domovino, kjer je v Ljubljani preživel še 7 let. Pirc je za Baragom najznamenitejši slovenski "pionir" na ameriškem severozapadu."

Tako J. M. Trunk v svoji knjigi "Amerika in Amerikanci" o misijonarju Frančišku Piru.

Kot dodatek odnosno v informacijo tistim bralcem Ameriškega Slovenca, ki nimajo Ameriške Domovine, pa se zanimajo za zgodovino slovenskih misijonarjev v tej deželi, bodi povedano tukaj, da je p. Fortunat (Fortunat), OFM, objavil v AD, št. 18. od 13. februarja t. l. daljši prispevek, v katerem opisuje "način dela" misijonarja Pirca.

Kdor bi pa rad strogo znano in popolno biografijo misijonarja Pirca, jo dobi v Slovenskem biografskem leksikonu na strani 354-356. Napisana je v močno zgoščenem leksikalnem slogu.

O tem, kako so obhajali stoletnico Pirceve smrti v st. cloudski škofiji v Minnesoti, pa prihodnjič.

J.S.

Epidemija
influence se širi

Milejša vrsta influence, ki se prime predvsem otrok in mlajših ljudi, se širi po vsej Ameriki — poroča zdravstveni center v Atlanti. Doslej se je bolezen razširila v dvajsetih zveznih državah, med temi so tudi Ohio, Illinois, Colorado, Michigan, New York, California in Wisconsin.

V Clevelandu in okolici so zaradi širjenja influence že zaprli nekaj šol. Kot smo že poročali, zdravniki opozarjajo na stranske posledice, zdravstveno imenovano "Reye Syndrome", oteklina na možganih pri majhnih otrokih. V Ohio je že bilo 70 slučajev Reye Syndrome, umrla sta samo dva.

Simptomi influence so glavobol, boleče mišice, razdražljiv in boleč vrat, prehlad v glavi in močen kašelj. Bolezen traja približno 3 do 5 dni. Vse, kar morete storiti je, da ostanete v postelji za počitek, pijte dosti tekočin in použijte nekaj tablet aspirina za lajšanje bolečin. V akutnih slučajih pa pojdite k zdravniku.

Poravnajte naročnino
pravočasno!

"Poglej, tukaj v Ameriški Domovini je zopet oglaševanih nekaj prav poceni predmetov!

"Tako priliko je treba izrabiti, da se prihrani nekaj dolarjev.

"Pomni, draga ženica, vsak cent se pozna, ki ga moreva prihraniti.

"Zato vsak dan pregledjva Ameriško Domovino, ne samo novice in drugo berilo, ampak tudi oglase. Trgovci, ki oglašujejo v Ameriški Domovini, je zanesljiv in pri njem kupujva."

1908

1970

V BLAG SPOMIN

DESETE OBLETNICE SMRTI, ODKAR NAS JE
ZAPUSTIL LJUBLJENI SOPROG,
DRAGI OČE IN STARI OČE

JOŽE GAZVODA

ki je v Gospodu zaspal dne 2. marca 1970.

Kako pozabit' to gomilo,
kjer Tvoje blago spi srce.
ki spremlja me, vse dolge,
osamljene dneve in noči!

Čas oljša bolečine,
rana sveža pa ostane.
V božjem miru Ti počivaj,
dokler se ne združimo,

Tvoji žalujoči:

soproga FRANCKA
hčerki FRANCES in MARTINA, por. STEPEC,
z družino

sin MIRKO z družino

vnuki in vnukinje ter ostalo sorodstvo.

Cleveland, Ohio, 3. marca 1980

CICHOCKI
LEGAL CLINIC

ATTORNEYS-AT-LAW
6428 St. Clair Avenue
641-3942

"Legal Services at Reasonable Rates"
SAVE

Oglašujte v naših malih oglasih

- CE PRODAJATE ali kupujete rabljeno pohištvo,
- CE ISČETE ali oddajate stanovanje,
- CE POTREBUJETE delovno moč,
- CE ISČETE zaposlitev,
- CE PRODAJATE ali kupujete nepremičnine —

dajte mali oglas v

AMERIŠKO DOMOVINO!

Pokličite HE 1-0628.

Za vsakovrstna tiskarska dela
se priporoča

TISKARNA AMERIŠKE DOMOVINE

6117 St. Clair Avenue

Cleveland 3, Ohio

tel. HE 1-0628

TRGOVSKA IN PRIVATNA NAZNANILA

Vse tiskovine za društvene prireditve:

okrožnice, sporedi, vstopnice, listki za nakup okrepčil.

Spominske podobice in osmrtnice

Najlepša izdelava - Prvovrsten papir - Hitra postrežba

NAROČAJTE TISKOVINE PRI NASI

TRGOVSKE TISKOVINE - PRIVATNE TISKOVINE